

KRZYSZTOF R. PROKOP

WYPISY Z XVIII- I XIX-WIECZNEJ PRASY PERIODYCZNEJ
NA TEMAT SAKR BISKUPÓW KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO
Z HISTORYCZNYCH ZIEM POLSKICH

Biblioteka Jagiellońska w Krakowie posiada jeden z najbogatszych w skali kraju zasobów XVIII- i XIX-wiecznej prasy polskiej. Truizmem jawi się stwierdzenie, że periodyki, ukazujące się wtenczas w nieporównanie mniejszej liczbie niż dziś, stanowią przeobfite źródło informacji o najprzeróżniejszych dziedzinach życia ówczesnych generacji, stąd historyk każdej specjalności, interesujący się wskazanymi stuleciami, znajdzie tam bardziej lub mniej obfity materiał pod kątem prowadzonych poszukiwań badawczych. W praktyce jednak nie wszyscy spośród tych, po których można by się tego spodziewać, sięgają po ową kategorię świadectw, czego bodaj najistotniejszą przyczyną jest okoliczność, że chodzi o materiał trudny do «ogarnięcia», a to z racji jego obfitości i zarazem pewnej «nieprzewidywalności». Nigdy bowiem nie ma pewności, że o konkretnych wydarzeniach, które wchodzą w obszar zainteresowań podejmującego kwerendę historyka, w danym tytule prasowym cokolwiek w ogóle napisano, stąd bardzo często czeka nas w tym względzie rozczarowanie. W sytuacji, kiedy stosunkowo niewiele tytułów dawnej prasy krajowej doczekało się zindeksowania, gdy chodzi o ich zawartość rzeczową, niemal każdorazowo staje przed badaczem konieczność przeglądania «na piechotę» wytypowanych periodyków z określonego przedziału czasu, co stanowi zajęcie mało wdzięczne i nie zawsze przynosi pożądaną rezultat. Z tego też względu bodaj każdy kwerendzista powita z satysfakcją i wdzięcznością publikacje, które wprowadzają do obiegu naukowego w usystematyzowanej postaci pozyskany z periodyków materiał faktograficzny, odnoszący się do określonego zakresu tematycznego. Nawet wówczas, kiedy tego rodzaju publikacja nie rości sobie pretensji do kompletności, gdyż jej autorowi nieobca jest świadomość, iż przy poszerzeniu zakresu kwerendy możliwe byłoby natrafienie na dalsze, pokrewnego charakteru świadectwa, tak czy inaczej mamy do czynienia z krokiem naprzód na drodze ku ogarnięciu materiału o dalece zróżnicowanym charakterze, stanowiącym dodatkowe utrudnienie w poczynaniach natury porządkującej.

Jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że osoba pochylająca się nad konkretnym zdarzeniem i zamierzająca dokonać jego możliwie najpełniejszego opisu wykorzysta odnalezioną relację prasową w sposób o wiele bardziej detaliczny aniżeli ktoś, dla kogo konkretny fakt jest tylko jednym z wielu uwzględnionych celem zyskania szerszej panoramy jakiejś ogólniejszej problematyki, to jednak ów drugi posiada bez wątpienia swego rodzaju «przewagę», albowiem poszukując informacji w różnych miejscach i zarazem też w szerszym przedziale chronologicznym, ma szansę natrafić – choćby przez przypadek – na świadectwa (zwłaszcza natury retrospektywnej), do których tamten pierwszy nie dotrze, poruszając się w ściśle wyznaczonych ramach. Zarazem jednak doświadczenie unaocznia, że pozyskany z tego rodzaju zakrojonych na szeroką skalę kwerend materiał zdaje się nazbyt obfitym, aby w pełni mógł go «zagospodarować» i spożytkować pojedynczy badacz – ów, który odnośnie poszukiwania źródłowe prowadzi. Tym bardziej uzasadniony wydaje się w tego rodzaju przypadkach *sui generis* «altruizm badawczy», wyrażający się w udostępnieniu ogółowi zainteresowanych niejako «surowego materiału», w postaci zarejestrowanych świadectw źródłowych, które mogą ułatwić pracę innym, uwalniając od konieczności żmudnej kwerendy w poszukiwaniu współczesnych wiadomości na temat konkretnych faktów.

Kreślący niniejsze zdania opublikował w latach 1996–2010 cykl kilkudziesięciu artykułów i przyczynków odnośnie do tylko z rzadka podejmowanej wcześniej na rodzimym gruncie tematyki sakr biskupów Kościoła katolickiego z historycznych ziem polskich (w połączeniu z problematyką tzw. linii sukcesji święceń członków krajowego episkopatu)¹. Dla rozmaitych racji, o których nie miejsce tu się rozwodzić, zasadnym było-

¹ K. R. P r o k o p, *Konsekracja biskupa Macieja Mariana Kurskiego. Przyczynek do biografii poznańskiego sufragana*, „Kronika Miasta Poznania” 64 (1996) nr 3, s. 236–242; t e n ż e, *Konsekracje biskupie w katedrze na Wawelu w okresie niewoli narodowej (1795–1918)*, „Studia Waweliana” 6–7 (1997–1998), s. 191–197; «*Genealogia biskupia*» papieża Jana Pawła II, wyd. [K. R. P r o k o p], „Przegląd Kalwaryjski” 5 (1998), s. 58–62; K. R. P r o k o p, *Dwudziestowieczne konsekracje biskupie w katedrze na Wawelu*, „Studia Waweliana” 9–10 (2000–2001), s. 229–235; t e n ż e, *Linia sukcesji apostolskiej biskupa kamienieckiego Jana Olszańskiego*, [w:] *Pasterz i twierdza. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Biskupowi Janowi Olszańskiemu, ordynariuszowi diecezji w Kamieńcu Podolskim*, pod red. J. W o ł c z a ń s k i e g o, Kraków–Kamieniec Podolski 2001, s. 189–197; t e n ż e, *Linie sukcesji apostolskiej biskupów Pomorza Zachodniego w okresie po drugiej wojnie światowej (1945–2000)*, „Przegląd Zachodniopomorski” 16/45/ (2001) z. 3, s. 139–148; t e n ż e, *Dziewięćdziesięciolecie konsekracji biskupiej kardynała Adama Stefana Sapiehy*, „Alma Mater” R. 2002 nr 37, s. 31–32; t e n ż e, *Sakry biskupów Kościoła poznańskiego w XIX i XX stuleciu*, „Forum Naukowe. Prace Historyczno-Politologiczne”, R. VII z. 2(15)/2002, s. 241–254; t e n ż e, *Sakry metropolitów gnieźnieńskich w XVIII i XIX stuleciu (1681/1688–1915)*, „Studia Gnesnensia” 18 (2004), s. 87–120; t e n ż e, *Sukcesja apostolska pasterzy Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim w latach 1821 (1811)–1945*, „Przegląd Zachodniopomorski” 19/48/ (2004) z. 4, s. 35–43; t e n ż e, *Sukcesja apostolska pasterzy Kościoła opolskiego (na tle sukcesji święceń biskupich episkopatu Polski)*, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 24 (2004), s. 339–355; t e n ż e, *Sukcesja apostolska pasterzy Kościoła przemyskiego w XIX i XX stuleciu*, „Premisla Christiana” 11 (2004–2005), s. 189–219; t e n ż e, *Konsekracje i sukcesja apostolska ordynariuszy oraz sufraganów plockich w XIX i XX stuleciu (1805–1999)*, „Studia Płockie” 33 (2005), s. 173–210; t e n ż e, *Krakowska konsekracja biskupa Jana Maurycego Strachwitza w 1761 r.*

by jego kontynuowanie, niemniej ze względów pozamerytorycznych autorowi wskazanych publikacji przyjdzie zapewne ustąpić miejsca innym, która to «rotacja» stanowi zresztą coś w zupełności naturalnego w nauce. W tej perspektywie tym istotniejszym jawi się ukazanie ogółowi zainteresowanych poszczególnych «elementów» podstawy

---

O przedstawicielach polskiej linii sukcesji apostolskiej w gronie episkopatu wrocławskiego II połowy XVIII i I połowy XIX w., „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 25 (2005), s. 151–165; t e n ż e, *Sukcesja apostolska biskupów i arcybiskupów wileńskich oraz białostockich w XIX i XX stuleciu*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 4 (2005), s. 165–210; t e n ż e, *Sukcesja apostolska biskupów Kościoła rzymsko-katolickiego na Dolnym Śląsku po roku 1945 (archidiecezja wrocławska i diecezja legnicka)*, [w:] *Ludzie wrocławskiego Kościoła po II wojnie światowej – w 30-lecie śmierci kardynała Bolesława Kominka*, pod red. I. D e c a, K. M a t w i j o w s k i e g o i J. P a t e r a, Wrocław 2005, s. 15–28; t e n ż e, *Sukcesja apostolska pasterzy Kościoła gdańskiego w XX stuleciu*, „Rocznik Gdański” 65 (2005) z. 1–2, s. 5–18; t e n ż e, *Sakry i sukcesja apostolska gnieźnieńskich biskupów pomocniczych w XVIII i XIX oraz pierwszych dekadach XX stulecia (do roku 1939)*, „Studia Gnesnensia” 19 (2005), s. 247–282; t e n ż e, *Sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła krakowskiego w latach 1804–2005*, „Analecta Cracoviensia” 37 (2005), s. 413–448; t e n ż e, *Sukcesja apostolska polskich biskupów franciszkańskich z trzech ostatnich stuleci (XVIII–XX w.)*, „Studia Franciszkańskie” 16 (2006), s. 245–267; t e n ż e, *Sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła katowickiego (1925/1926–2005/2006)*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 39 (2006) z. 2, s. 392–412; t e n ż e, *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy diecezji płockiej w XVIII wieku*, „Studia Płockie” 34 (2006), s. 15–54; t e n ż e, *Sakry ordynariuszy i sufraganów poznańskich w XVIII stuleciu*, „Ecclesia. Studia z Dziejów Wielkopolski” 2 (2006), s. 119–150; t e n ż e, *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła wileńskiego z drugiej oraz trzeciej tercji XVIII stulecia*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 5 (2006), s. 211–246; tenże, *Sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła krakowskiego w XVIII stuleciu*, „Analecta Cracoviensia” 38–39 (2006–2007), s. 513–555; t e n ż e, *Sakry pasterzy Kościoła przemyskiego w XVIII stuleciu*, „Premisla Christiana” 12 (2006/2007), s. 131–192; t e n ż e, *Krakowskie świątynie miejscem konsekracji biskupich. Czasy najnowsze (od roku 1795)*, „Rocznik Krakowski” 73 (2007), s. 43–60; t e n ż e, *Sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła legnickiego*, „Szkice Legnickie” 28 (2007), s. 317–328; t e n ż e, *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła kieleckiego (1805/1882–2007)*, „Kieleckie Studia Teologiczne” 7 (2008), s. 247–276; t e n ż e, *Sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła tarnowskiego*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 27 (2008) nr 2, s. 97–122; t e n ż e, *Konsekracje i sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła lubelskiego (1805–2007)*, „Roczniki Teologiczne” 55 (2008) z. 4, s. 49–76; t e n ż e, *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy diecezji chełmińskiej w dwóch ostatnich wiekach jej istnienia (1785–1992)*, „Studia Pelplińskie” 41 (2009), s. 113–142; t e n ż e, *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy diecezji mińskiej, pińskiej i drohiczyńskiej*, „Studia Teologiczne. Białystok–Drohiczyń–Łomża” 27 (2009), s. 361–395; t e n ż e, *Stan badań nad problematyką sakr biskupich XVI- i XVII-wiecznych metropolitów gnieźnieńskich (od Fryderyka Jagiellończyka do Michała Stefana Radziejowskiego)*, „Studia Gnesnensia” 23 (2009), s. 277–339; t e n ż e, *Sukcesja święceń biskupich pasterzy Kościoła warszawskiego (1798–2007)*, „Prawo Kanoniczne” 53 (2010) nr 1–2, s. 315–366; t e n ż e, *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy diecezji wigierskiej, sejneńskiej (augustowskiej) oraz łomżyńskiej*, „Studia Teologiczne. Białystok–Drohiczyń–Łomża” 28 (2010), s. 305–342; t e n ż e, *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy diecezji chełmińskiej w XVIII stuleciu*, „Studia Pelplińskie” 43 (2010), s. 107–134; t e n ż e, *Sukcesja święceń biskupich gnieźnieńskich metropolitów i ich biskupów pomocniczych z ostatniego stulecia (1910–2010)*, „Studia Gnesnensia” 24 (2010), s. 313–327; t e n ż e, *Biskupi Kaszubi w «Nowym Świecie» oraz sukcesja apostolska ich i pozostałych katolickich biskupów z Kaszub*, „Acta Cassubiana” 12 (2010), s. 213–230; *Sakry i sukcesja święceń biskupich pasterzy diecezji oraz metropolii warmińskiej w dwóch ostatnich stuleciach*, „Studia Warmińskie” 47 (2010), s. 143–168.

źródłowej, stanowiącej fundament przy zagłębianiu się we wspomnianą problematykę, jak i w ogólności przy rozwijających się badaniach prozopograficznych nad episkopatem polskim z minionych stuleci (XV–XX), co piszący niniejsze słowa czynił zarówno w wyliczonych w poprzednim przypisie tekstach, jak i w szeregu edycji źródłowych². Te ostatnie odnosiły się w większości do archiwaliów, z samej natury rzeczy istniejących zazwyczaj tylko w pojedynczym egzemplarzu, zarazem rozproszonych po dziesiątkach zbiorów i kolekcji, stąd trudniejszych do ogarnięcia aniżeli prasa periodyczna, choć i ta – zwłaszcza dla stuleci XVIII oraz XIX – nie zawsze zachowała się w kompletach. Obecna publikacja bynajmniej jednak nie jest pierwszą, w której jej autor dzieli się z ogółem zainteresowanych materiałem do tytułowej problematyki, pozyskanym z tej właśnie kategorii świadectw traktujących o życiu minionych pokoleń³. W takim niemniej zakresie tudzież postaci ekscerpowany z prasy doby saskiej i stanisławowskiej oraz – w pewnym tylko wyborze – z epoki porozbiorowej zasób świadectw na temat sakr biskupów z ziem polskich z przedziału lat 1726–1900, a więc niemal dwóch wieków, nie był dotychczas prezentowany, co dodatkowo przemawia za jego opublikowaniem.

² K. R. P r o k o p, *Zapiski historyczne dotyczące biskupa Franciszka Krasińskiego i współczesnych mu wydarzeń w Polsce w tomie «Acta Episcopalia z okresu jego rządów pasterskich w diecezji krakowskiej (1572–1577)», „Odrodzenie i Reformacja w Polsce” 48 (2004), s. 183–197; t e n ż e, «Adnotatio vitae et obitus» biskupów Piotra Tylickiego (1616), Andrzeja Trzebickiego (1679) i Kajetana Ignacego Soltyka (1788) z krakowskich ksiąg «Acta Episcopalia», „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 53 (2003), s. 61–74; t e n ż e, *Wypisy źródłowe do biografii polskich biskupów i opatów z czasów Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz niewoli narodowej doby zaborów (XVI–XIX w.)*, cz. 1, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 82 (2004), s. 187–224; cz. 2, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 83 (2005), s. 285–332; t e n ż e, *Polonica w rzymskim «Protocollo consecrationum episcoporum et alia» 1565–1662 z Archiwum Watykańskiego. Sakry biskupów polskich w Wiecznym Mieście w 2. poł. XVI oraz 1. i 2. tercji XVII w.*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce” 49 (2005), s. 199–208; t e n ż e, *Wypisy źródłowe do biografii polskich biskupów i opatów z czasów Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz niewoli narodowej doby zaborów (XVI–XIX w.)*, cz. 3, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 84 (2005), s. 237–292; cz. 4, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 85 (2006), s. 305–377; cz. 5, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 87 (2007), s. 115–154; cz. 6, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 89 (2008), s. 343–395; cz. 7, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 91 (2009), s. 287–321; t e n ż e, *Polonica w katalogu obsady biskupstw tytularnych XVII–XIX w. z Archivio Segreto Vaticano (ASV)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 93 (2010), s. 175–209; t e n ż e, *Polonica z drugiej połowy XVII oraz z XVIII i XIX w. w zbiorze «Iuramenta fidelitatis et Professiones fidei» z Archivio Segreto Vaticano (ASV)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 93 (2010), s. 211–258; t e n ż e, *Wypisy źródłowe do biografii polskich biskupów i opatów z czasów Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz niewoli narodowej doby zaborów (XVI–XIX w.)*, cz. 8, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 94 (2010), s. 195–247; cz. 9, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 95 (2011), s. 247–304; cz. 10, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 97 (2012), s. 217332; cz. 11, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 98 (2012), s. 309–392; cz. 12, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 99 (2013) [w druku].*

³ K. R. P r o k o p, *Wiadomości do biografii biskupów oraz opatów i księń z ziem Rzeczypospolitej Obojga Narodów z osiemnastowiecznej prasy warszawskiej doby saskiej i stanisławowskiej (1729–1795)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 86 (2006), s. 287–329; t e n ż e, «Diario Ordinario» oraz «Notizie» rzymskich drukarzy Cracas (Chracas) jako źródło informacji do dziejów hierarchii Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów u schyłku epoki staropolskiej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 90 (2008), s. 111–146.

Poniższa edycja przynosi wiadomości na temat sakr łącznie 215 hierarchów, przy czym w odniesieniu do znacznej liczby spośród uwzględnionych członków episkopatu jeszcze do niedawna w ogóle nie było wiadomo (jeśli kierować się informacjami zawartymi w literaturze przedmiotu, w tym zwłaszcza treścią życiorysów w *Polskim słowniku biograficznym*), gdzie i kiedy miały miejsce święcenia biskupie danego duchownego. Tymczasem stanowią one kluczowy moment w biografii każdego z grona następców Apostołów, którego waga doceniania jest należycie bodaj tylko przez reprezentantów nauk teologicznych, podczas gdy w przypadku historyków rzecz przedstawia się zgoła przeciwnie (jakkolwiek w jednej i drugiej grupie można wskazać wyjątki). Tyle tylko, że liturgistów, kanonistów czy eklezjologów obrzęd sakry interesuje przede wszystkim jako jeden z fundamentów konstytuujących życie wspólnoty Kościoła, a więc niejako *in genere*, nie zaś w kategoriach jednostkowego faktu, przynależącego do konkretnej biografii i wymagającego stosownych ustaleń odnośnie do czasu, miejsca tudzież innych okoliczności. W tej właśnie perspektywie na akt święceń biskupich spogląda historyk, niekoniecznie zdając sobie przy tym sprawę z wszystkich jego implikacji teologicznych, co jednak nie zamyka pola dla twórczej analizy. Może on bowiem ograniczyć się do tego, co jemu najbliższe, a więc rekonstrukcji wydarzeń z minionych stuleci w warstwie faktografii, dążąc do ustalenia wspomnianych tu już czasu, miejsca i pozostałych okoliczności, a w dalszej kolejności do poznania zachodzących związków przyczynowo-skutkowych⁴. Odniesienie się do sfery transcendentaliów nie stanowi w takim przypadku *conditio sine qua non* poprawności wyciąganych w owym względzie wniosków, jakkolwiek te ograniczają się wówczas tylko do określonego wymiaru zagadnienia, w rzeczywistości wielopłaszczyznowego⁵.

Tak też i w niniejszej edycji interesują nas wyłącznie czysto historyczne «komponenty» wydarzenia sakry biskupiej. Poniższe regesty, w których zawarte są ekscerpty z relacji prasowych, wskazać mają przede wszystkim na miejsce i czas (datę) konkretnego faktu (zdarzenia), przynosząc również – o ile tylko stosowne informacje widnieją w podstawie źródłowej – dane potrzebne dla rekonstrukcji wspomnianych wcześniej linii sukcesji święceń (przede wszystkim wskazanie na osobę głównego konsekratora, w dalszej kolejności również na współkonsekratorów), stopniowe narastanie zaintereso-

⁴ Przykładowo: J. M a c i e j e w s k i, *Konsekracja biskupia w XIII-wiecznej Polsce*, „Nasza Przeszłość” 105 (2006), s. 117–139; t e n ż e, *Places of Bishops' Consecration in medieval Poland*, „Acta Poloniae Historica” 94 (2006), s. 35–57.

⁵ Ogólnie na temat sakr biskupich, jako zagadnienia o charakterze kompleksowym, zob. m.in.: P. G a s p a r r i, *Tractatus canonicus de sacra ordinatione*, t. 1–2, Parisiis – Lugduni 1893, passim; G. L a p e r r i n e d'Hautpoul, *Le langage des cérémonies de l'Église*, t. 1, Rome 1904, s. 211–234; S. M a n y, *Praelectiones de sacra ordinatione*, Parisiis 1905, s. 442–445 (nr 200), 455–459 (nr 209); P. B a t i f f o l, *La liturgie du sacre des évêques*, „Revue d'Histoire Ecclésiastique” 23 (1927), s. 733–763; G. M. v a n R o s s u m, *De essentia sacramenti ordinis. Disquisitio historico-theologica*, Romae [1928]², passim; F. M. C a p p e l l o, *De sacra ordinatione (Tractatus canonico-moralis de sacramentis*, t. 4), Taurini 1951³, passim; S. R y a n, *Episcopal Consecration – the Fulness of the Sacrament of Order*, „Irish Theological Quarterly” 32 (1965), s. 295–324; J. L é c u y e r, *Le sacrement de l'ordination. Recherche historique et théologique*, Paris 1983, passim.

wania którymi można dostrzec również w rodzimym piśmiennictwie kościelno-historycznym (i nie tylko)⁶. Każdy regest składa się zatem z nazwiska oraz imienia konsekrowanego biskupa, miejsca i daty sakry, dalej opisu bibliograficznego relacji prasowej na temat danego wydarzenia, wreszcie informacji odnośnie do głównego konsekratora i współkonsekratorów, ewentualnie też innych, zasługujących na przytoczenie faktów – w postaci oryginalnego cytatu źródłowego. Całość materiału uporządkowana została wedle kryterium osobowego, to jest podług członków episkopatu, do których święceń materiał ów się odnosi, z zachowaniem kolejności alfabetycznej (możliwe było również uszeregowanie świadectw w porządku chronologicznym, wszakże z punktu widzenia ogółu korzystających byłoby mniej dogodnie). W tych przypadkach, gdzie w pojedynczej relacji prasowej mowa jest o sakrze więcej aniżeli tylko jednego biskupa, zastosowano system odsyłaczy, by zbytecznie nie powtarzać identycznych cytatów, czy też nie dzielić ich na fragmenty, pozbawione spójności narracji na skutek tego rodzaju zabiegu. Zdecydowana większość ekscerptów jest w języku polskim (w przypadku staropolszczyzny zasadniczo zachowano oryginalne brzmienie, w tym również obecność wtrąceń po łacinie, jak i właściwej danej epoce tytułatury), a tylko pojedyncze po włosku oraz francusku, których wszakże nie tłumaczono. Zrezygnowano z opatrywania regestów aparatem przypisów, jako że stosowne wskazania na literaturę przedmiotu tudzież na archiwalia zainteresowany czytelnik znajdzie we wspomnianych wcześniej artykułach i przyczynkach, których opis bibliograficzny widnieje powyżej.

***

ALBERTRANDI Jan Chrzyciel – Warszawa, 31 I 1796 • „Gazeta Warszawska” R. 1796 nr 11 (z 6 II 1796), s. 113: „Dnia 31 I odprawiła się tu solenna konsekracja J.W. J.X. Jana Albertrandego, oficjała generalnego warszawskiego, na biskupstwo zenopolitańskie, w kościele kolegiaty św. Jana. Konsekratorem był J.W. J.X. Litta, nuncjusz Świętej Stolicy, a zaś J.W.W. Jmć X. Górski, sufragan pomorski, i Jmć X. Malinowski, proboszcz Panny Maryi, biskup cynneński, asystowali zwyczajnym obrządkiem temu święceniui”.

⁶ M.in.: K. D o l a, *Sukcesja apostolska w diecezji opolskiej*, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 5 (1975), s. 5–9; B. K u m o r, *Z sukcesji święceń biskupich papieża Jana Pawła II*, „Zeszyty Naukowe KUL” 22 (1979) nr 1–3, s. 147–150; H. J. K a c z m a r s k i, *Sukcesja apostolska Zbigniewa Józefa Kraszewskiego i jego związki z sukcesją święceń biskupich papieża Jana Pawła II*, [w:] *Maria vincit. Dwudziestopięciolecie posługi pasterskiej księdza biskupa Zbigniewa Józefa Kraszewskiego*, Warszawa 1995, s. 75–80; t e n ż e, *Sukcesja apostolska papieża od XVI wieku do czasów najnowszych*, „Saeculum Christianum” 6 (1999) nr 1, s. 229–244; R. T. P r i n k e, *Drzewa dziedzictwa. Od archaicznej metafory do struktury informacyjnej (na marginesie zainteresowań badawczych prof. Jerzego Wislockiego)*, „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” 25 (2001), s. 39–49; M. R ó ż a n s k i, *Sukcesja apostolska biskupów łódzkich*, „Łódzkie Studia Teologiczne” 11–12 (2002–2003), s. 169–175; K. D o l a, *Linia sukcesji apostolskiej księdza biskupa Pawła Stobrawy*, „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 58 (2003) nr 6, s. 255–258; H. O l s z a r, *Apostolska sukcesja arcybiskupa Damiana Zimonia*, [w:] *Z tej ziemi. Śląski kalendarz katolicki na rok 2005 (80 lat Kościoła katowickiego)*, pod red. M. J a k i m o w i c z a i K. K u k o w k i, Katowice 2004, s. 69–71.

ALEKSANDROWICZ Jan Alojzy – Warszawa, 15 X 1775 • „Gazeta Warszawska” R. 1775 nr 83 (z 18 X 1775), s. [1]: „Jmć X. Aleksandrowicz, oficjał nasz [warszawski], mając sobie dawniej już konferowaną koadiutorię chełmską, w niedzielę przesłał, w kolegiacie tutejszej, [...] uroczystym obrzędkiem konsekrowany jest na biskupstwo dardaneelskie przez Jmci X. Młodziejewskiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego, kanclerza wielkiego koronnego, w asystencji Jmci X. Okęckiego, biskupa chełmskiego, koadiutora poznańskiego, oraz Jmci X. Cieciszewskiego, koadiutora kijowskiego”.

ANDRZEJEWICZ Antoni – Gniezno, 3 VIII 1890 • „Przegląd Kościelny” R. 1890 (półrocze II), s. 648; „Przegląd Katolicki” R. 1890 nr 35 (z 16/28 VIII 1890), s. 558–559; „Kurier Poznański” R. 1890 nr 178 (z 5 VIII 1890), s. [1]–[2]: „Wczoraj, tj. w dniu 3 VIII r.b., około godziny 9-ej, dzwony katedry gnieźnieńskiej zwiastowały miastu i okolicy Gniezna rozpoczęcie uroczystości konsekracji nowego sufragana gnieźnieńskiego ks. Andrzejewicza. [Obrzęd odbył się z udziałem] ks. biskupa Rednera z Chełmna [*sic!*], jako konsekratora, i księży biskupów Janiszewskiego i Likowskiego, jako współkonsekratorów. Ks. biskup Janiszewski był przybrany we wspaniałą kapę, która swego czasu miała służyć jako płaszcz królewski przy koronacji króla Stanisława Augusta”.

AUDZIEWICZ Antoni Franciszek – Sankt Petersburg, 7 V [25 IV st.st.] 1890 • „Przegląd Katolicki” R. 1890 nr 21 (z 10/21 V 1890), s. 328: „We środę 7 bm., jako w dniu św. Marka Ewangelisty podług starego stylu, odbyła się w Petersburgu, w kościele św. Katarzyny przy klasztorze OO. Dominikanów, konsekracja ks. Antoniego Audziewicza, biskupa wileńskiego. Ceremonie konsekuracyjne [...] rozpoczęły się o godzinie 10-ej. Aktu konsekracji dopełnił ks. Bereśniewicz, biskup diecezji kujawsko-kaliskiej, w asystencji ks. Zerra, biskupa tyraspolskiego, i ks. Baranowskiego, biskupa sufragana diecezji żmudzkiej”. [zob. także niżej **JACZEWSKI Franciszek**]

AUGUSTYNOWICZ Jakub Stefan – Lwów, 5 V 1737 • „Kurier Polski” R. 1737 nr XX, s. [2]: „Ze Lwowa, dn. 8 V. W przeszłą niedzielę odprawiła się w kościele archikatedralnym ormiańskim konsekracja Jmci X. Augustynowicza *in coadiutorem* arcybiskupstwa *ritus Armeni* przez Jmci X. kanclerza wielkiego koronnego, *in assistentia* Ichmościów XX. lwowskiego i kijowskiego sufraganów, tudzież *ad impositionem manuum* Jmci X. arcybiskupa, stryja *neo-consecrati*, i Jmci X. metropolity ruskiego”.

BAJER Andrzej Ignacy – Łowicz, 1 IV 1759 • „Gazety Polskie” R. 1759 – *Addytement* nr 14, s. [1]: „Z Łowicza, d. 3. *Aprilis*. Dnia [za]onegdajszego, to jest dnia 1-ego *praesentis*, w kościele kolegiaty tutejszej odprawiła się konsekracja Jmci X. Bajera, biskupa chełmińskiego i pomezkańskiego, którego konsekratorem [był] Jmć X. biskup krakowski *in assistentia* Ichmościów XX. Żaluskiego, biskupa drezdeńskiego, sufragana płockiego, i Riaucoura, biskupa ptolemadejskiego”.

BARANIECKI Łukasz – Lwów, 13 I 1850 • „Gazeta Lwowska” R. 1850 nr 12 (z 15 I 1850), s. [1]: „Lwów, dn. 15 I. Wczoraj odbyła się u nas uroczystość instalacji arcycypasterza osieroconej od trzech lat diecezji naszej. Ks. arcybiskup nominat Łukasz Baraniecki, po otrzymanej w dniu poprzedzającym konsekracji, wprowadzony dziś został [...] na archikatedrę arcybiskupią z wszelką okazałością przy tym akcie zwyczajną”.

BARANOWSKI Antoni – Sankt Petersburg, 6 VII [24 VI st.st.] 1884 • „Przegląd Kościelny” R. 1884/1885 nr 3 (z 17 VII 1884), s. 24: „W niedzielę 6 bm. odbyła się w Petersburgu konsekracja ks. Antoniego Baranowskiego, biskupa sufragana żmudzkiego. Aktu konsekracji dopełnił ks. biskup Kozłowski w asystencji sufraganów Lubowidzkiego i Zerra”.

BARANOWSKI Walenty – Lublin, 13 XII 1857 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1857, t. 1 (n.s.), s. 94–97: „Lublin, dn. 13 XII. [Odbyła się] uroczystość konsekracji J.W. ks. Baranowskiego, prałata archidiacona katedralnego, na biskupa sufragana lubelskiego. J.W. Wincenty Pieńkowski, biskup diecezji lubelskiej, pragnąc mieć przyjemność poświęcania osobiście przedstawionego od siebie na sufragana lubelskiego [...] prałata Baranowskiego, zaprosił – zgodnie do woli Wysokiego Rządu – na współkonsekratorów JJ.WW. biskupów diecezji kujawsko-kaliskiej, Michała Marszewskiego, i podlaskiej, Beniamina Szymańskiego. [...] W dzień oznaczony 13 XII, to jest w niedzielę III Adwentu, rozpoczął się uroczyste akt konsekracji o godzinie 10-ej [w kościele katedralnym w Lublinie, z udziałem także] J.W. Teraszkiewicza, biskupa sufragana chełmskiego”.

BENISŁAWSKI Jan – Sankt Petersburg, 8 II 1784 • „Gazeta Warszawska” R. 1783 nr 93 (z 19 XI 1783), s. [1]: „Mamy wiadomość z Petersburga, iż tameczny wspaniały kościół katolicki, dnia 18. przeszłego miesiąca, w dzień św. Łukasza Ewangelisty, [...] poświęcał Jmć X. Jan Jędrzej Archetti, arcybiskup chalcedoński, nuncjusz apostolski przy dworze warszawskim, poseł ekstraordynaryjny Piusa VI papieża do Katarzyny II, imperatorowej rosyjskiej. Nastąpić po tym także miało oddanie paliusza Jmci X. Siostrzeńcewiczowi, arcybiskupowi mohylewskiemu, tudzież konsekracja Jmci X. Benisławskiego, koadiutora tegoż arcybiskupstwa, na biskupstwo gadareńskie”. • „Gazeta Warszawska” R. 1784 nr 19 (z 6 III 1784) – *Suplement*, s. [1]: „Z Petersburga, dnia 12 II. Dnia 8 t.m. odprawiła się w tutejszym kościele katolickim uroczysta konsekracja przez Jmci X. Archetti, posła papieskiego, z dwoma współkonsekratorami, na biskupstwo gadareńskie Jmci X. Jana Benisławskiego (niegdyś jezuita), koadiutora arcybiskupstwa mohylewskiego”.

BEREŚNIEWICZ Aleksander Kazimierz – Sankt Petersburg, 27 II [15 II st.st.] 1859 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1859, t. 3 (n.s.), s. 453–454: „Dnia 15 II br., w niedzielę Sześćdziesiątnicą zwaną, w kościele parafialnym OO. Dominikanów p.w. św. Katarzyny Panny i Męczenniczki, odbył się uroczysty akt konsekracji na biskupa maksymianopolitańskiego, sufragana telszewskiego, wybranego na tę godność J.W. ks. Aleksandra Bereśniewicza. [...] Konsekwował go arcybiskup mohylewski i metropolita katolickich kościołów w Imperium Wszechrosji J.W. Wacław Żyliński, asystentami zaś: biskup jonopolitański i sufragan tyraspolski J.W. Wincenty Lipski, biskup tanejski i sufragan kamieniecki J.W. Antoni Fijałkowski, biskup wileński J.W. Adam Stanisław Krasiński [oraz] biskup platejski i sufragan mohylewski J.W. Maksymilian Staniewski”.

BIELAŃSKI Piotr – Lwów, 23 IX 1781 • „Gazeta Warszawska” R. 1781 nr 82 (z 13 X 1781), s. [2]: „Ze Lwowa, dnia 1 X. Jmć X. Jason Junosza Smogorzewski, metropolita,

[...] podług przepisów ekspediował przez kilka dni proces do konsekracji Jmci X. Piotra Bielańskiego, nominata na biskupstwo lwowskie, halickie i kamienieckie. Po zakończonym dekrecie swoim, władzą metropolitalną konfirmował nominację jego na biskupstwo i dzień aktowi konsekracji 23 t.m. naznaczył. Którego dnia [...] z Ichmościami XX. Walerianem Jakubem Tumanowiczem, kamaceńskim biskupem, arcybiskupstwa ormiańskiego, i Ignacym [*sic!*] Karwosieckim, biblińskim biskupem, a bakońskiego biskupstwa koadiutorami, od J.X. nominata zaproszonymi, w katedrze św. Jerzego lwowskiej, ruskiej, obrządkiem greckim katolickim tegoż J.X. Piotra Bielańskiego poświęcił na biskupa”.

BRYNK Ludwik Bartłomiej – Sankt Petersburg, 11 VIII [30 VII st.st.] 1872 [zob. niżej **KULIŃSKI Tomasz Teofil**]

BULHAK Jozafat – Warszawa, 26 IX 1790 • „Gazeta Warszawska” R. 1790 nr 78 (z 29 IX 1790) – *Suplement*, s. [1]: „Dnia 26 t.m., w tutejszej cerkwi XX. Bazylianów, odprawił się akt uroczysty (w tej stolicy przedtem niewidziany) konsekracji, czyli poświęcenia na biskupstwa obrządku ruskiego, z łacińskim zjednoczonego, to jest na biskupstwo chełmskie i bełzkie J.X. Porfirego Skarbka Ważyńskiego, po razy dwa generała Zakonu Bazylikańskiego, opata żydyczyńskiego, a na biskupstwo turowskie i koadiutorię pińską J.X. Jozafata Bułhaka, Zakonu św. Bazylego Wielkiego, których obrządkiem greckim poświęcał J.X. Teodor Rostocki, arcybiskup kijowski i halicki, metropolita całej Rusi, opat kijowsko-pieczarski, Orderu św. Stanisława kawaler, z towarzyszącymi sobie współ-poświęcającymi JJ.XX. Symeonem na Młocku Młockim, prototronim metropolity całej Rusi, włodzimierskim i brzeskim litewskim biskupem, Orderu św. Stanisława kawalerem, i Stefanem Lewińskim, koadiutorem z następstwem i administratorem generalnym biskupstwa łuckiego i ostrogskiego”.

BURZYŃSKI Adam Prosper – Warszawa, 19 III 1820 • „Gazeta Warszawska” R. 1820 nr 24 (z 21 III 1820) – *Dodatek*, s. 605: „Dnia 19 III r.b., u OO. Reformatów w Warszawie, odbyła się okazała uroczystość konsekracji J.W. Prospera Burzyńskiego, biskupa sandomierskiego [...]. Konsekratorem był J.W. Szczepan Hołowczyc, arcybiskup warszawski, prymas i senator Królestwa Polskiego, przy asystencji J.WW. biskupów Prażmowskiego, płockiego, [i] Lewińskiego, podlaskiego”.

BUTRYMOWICZ Adrian – Warszawa, 22 IV 1792 • „Korespondent Warszawski” R. 1792 nr 1 (z 3 V 1792), s. 6: „Dnia 22 IV wziął święcenia na biskupstwa miasta Kalaminy J.X. Butrymowicz, sufragan metropolity, u XX. Bazylianów, a dnia 29 t.m. J.X. Pałuski [*sic!*] na biskupstwo adrateńskie w kościele PP. Sakramentek. Pierwszego konsekratorem był J.X. metropolita, drugiego J.X. Cieciszowski, biskup kijowski. Współkonsekratorami zaś obu JJ.XX. Przedwojewski, bolineński, i Malinowski, cynneński, biskupi”.

BYKOWSKI Mikołaj – Warszawa, 5 XI 1786 • „Gazeta Warszawska” R. 1786 nr 89 (z 8 XI 1786), s. [4]: „W przeszłą niedzielę, w kościele tutejszym PP. Sakramentek, odprawiła się konsekracja J.X. Bykowskiego na biskupstwo troadyskie”. • „Gazeta War-

szawska” R. 1786 nr 89 (z 8 XI 1786) – *Dodatek*: „Na dniu 5 t.m. oprawiła się w kościele PP. Sakramentek solenna konsekracja na biskupstwo Jmci X. Bykowskiego, biskupa troadyskiego [...]. Konsekratorem był Jmć X. Kossakowski, biskup inflancki, a współkonsekratorami Jmć X. Naruszewicz, koadiutor smoleński, i Jmć X. Malinowski, sufragan miednicki”.

CHMIELEWSKI Tomasz – Warszawa, 19 XI 1837 • „Kurier Warszawski” R. 1837 nr 309 (z 20 XI 1837), s. 1493: „Obrzęd konsekracji J.W. J.X. Tomasza Chmielewskiego, prałata katedralnego plockiego, na biskupa gracjanopolitańskiego, sufragana warszawskiego, wczoraj w kościele Św. Krzyża odbyty został. Konsekratorem był J.W. J.X. Choromański, arcybiskup warszawski, współkonsekratorami [biskupi] J.WW. J.XX. Pawłowski, plocki, i Tomaszewski, kaliski”.

CHOROMAŃSKI Stanisław – Warszawa, 8 II 1829 • „Gazeta Warszawska” R. 1829 nr 39 (z 10 II 1829), s. 345 • „Kurier Warszawski” R. 1829 nr 38 (z 9 II 1829), s. 151: „Dnia onegdajszego, w kościele Św. Krzyża, odbył się obrzęd konsekracji J.W. J.X. Stanisława Choromańskiego, na biskupa adrażyjskiego, a sufragana diecezji augustowskiej. Konsekwował go J.W. J.X. Mikołaj Manugiewicz, biskup augustowski, senator Królestwa Polskiego, asystowali zaś J.W. J.X. Adam Prażmowski, biskup plocki, i J.W. J.X. Marcecin Dziecielski, biskup lubelski, senatorowie”.

CIECISZOWSKI (CIECISZEWSKI) Kasper Kazimierz – Warszawa, 8 X 1775 • „Gazeta Warszawska” R. 1775 nr 81 (z 11 X 1775), s. [1]–[2]: „W przeszłą niedzielę, w tutejszej kolegiacie [w Warszawie] odprawiła się uroczysta na biskupstwo tebestańskie konsekracja Jmci X. Gaspara Cieciszewskiego, koadiutora biskupstwa kijowskiego. Konsekratorem był Jmć X. Młodziejowski, biskup poznański i warszawski, asystentami zaś Jmć X. Okęcki, biskup chełmski, koadiutor poznański, tudzież Jmć X. Wodziński, biskup smoleński”.

CYBICHOWSKI Józef – Poznań, 27 X 1867 • „Tygodnik Katolicki” R. 1867 nr 44 (z 1 XI 1867) – *Dodatek*, s. 484: „Poznań, dn. 31 X. W przeszłą niedzielę arcypasterz [archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej] odbył konsekrację biskupa, ks. Józefa Cybichowskiego, kanonika metropolitalnego i regensa seminarium gnieźnieńskiego. Dwóch biskupów, ks. Stefanowicz, sufragan poznański, i ks. Włodarski, sufragan wrocławski, asystowało elektowi podczas tego uroczystego obrzędu [...]. Od konsekracji śp. arcybiskupa Przyłuskiego, która w tejże archikatedrze się odbyła, a więc od 22 lat, Poznań podobnej ceremonii nie widział”.

CZARTORYSKI Teodor Kazimierz – Warszawa, 8 III 1739 • „Kurier Polski” R. 1739 nr CXIII, s. [2]: „Z Warszawy, dn. 11 III. W przeszłą niedzielę, w kościele kolegiaty tutejszej św. Jana, odprawiła się konsekracja Xiążęcia Jmci nominata na biskupstwo poznańskie. *Ceremonias* konsekracji *peregūt* Jmć X. nuncjusz [apostolski]. *Assistentes consecrantis* byli Jmć X. Załuski, biskup łucki, kanclerz wielki koronny, i Jmć X. Grabowski, biskup chełmiński”.

CZYŻEWSKI Ignacy Stanisław – Warszawa, 6 VIII 1820 • „Gazeta Warszawska” R. 1820 nr 100 (z 11 VIII 1820), s. 1701: „Dn. 6 bm., w kościele PP. Wizytek w Warszawie, odbył się uroczysty obrządek konsekracji J.W. Ignacego Czyżewskiego, biskupa augustowskiego. Konsekratorem był J.W. Prażmowski, biskup płocki [...]; asystowali J.W. Lewiński, biskup podlaski, [...] i J.W. Dzieścielski, sufragan kaliski”.

DEKERT Jan – Warszawa, 16 I 1859 • „Kurier Warszawski” R. 1859 nr 15 (z 5/17 I 1859), s. 69: „Wczoraj, to jest w niedzielę drugą po Trzech Królach, w kościele metropolitalnym św. Jana w Warszawie, J.W. J.X. Jan Dekert, prałat dziekan metropolitalny warszawski, został konsekrowany na biskupa halikarnaskiego, sufragana archidiecezji warszawskiej, przez J.W. J.X. Fijałkowskiego, arcybiskupa metropolitę warszawskiego, w asystencji J.W. J.X. Michała Marszewskiego, biskupa diecezji kujawsko-kaliskiej, oraz J.W. J.X. Beniamina Szymańskiego, w przytomności administratora diecezji płockiej J.X. Myślińskiego i prałata diecezji sandomierskiej J.X. Juszyńskiego”. • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1859, t. 3 (n.s.), s. 203–205: „Warszawa. Dnia 16 I br. w kościele metropolitalnym św. Jana odbyła się konsekracja J.W. ks. Jana Dekerta, prałata dziekana kapituły metropolitalnej warszawskiej, na biskupa Halikarnasu *in partibus* i sufragana warszawskiego. Konsekratorem był J.W. ks. Fijałkowski, arcybiskup metropolia warszawski, a współkonsekratorami: JJ.WW. Michał Marszewski, biskup diecezji kujawsko-kaliskiej, i Beniamin Szymański, biskup diecezji podlaskiej”.

DEMBOWSKI Antoni Sebastian – Warszawa, 9 VI 1737 • „Kurier Polski” R. 1737 nr XXIV, s. [4]: „W przeszłą niedzielę święteczną odprawił się tu [w Warszawie] akt konsekracji Jmci X. Dembowskiego, biskupa płockiego, *consecrante* Jmci X. biskupa poznańskiego, tudzież *assistentibus* Jmci X. biskupa kamienieckiego i Jmci X. sufragana łuckiego”.

DEMBOWSKI Jan – Wolbórz, 5 XI 1775 • „Gazeta Warszawska” R. 1775 nr 90 (z 11 XI 1775), s. [2]: „Z Wolborza, dn. 9 XI. W kościele tutejszej kolegiaty odprawiła się zwyczajnymi obrządkami dnia 5 t.m. uroczysta konsekracja Jmci X. Jana Dembowskiego, biskupa koadiutora kamienieckiego [...]. Funkcję konsekratora sprawował Jmć X. Ostrowski, biskup kujawski [...], któremu asystowali Ichmościowie XX. Kozierowski, biskup adrateński, administrator archidiecezji gnieźnieńskiej, i Dembowski, biskup lambezytański, sufragan i oficjał kujawski, a stryj pomienionego Jmci X. koadiutora kamienieckiego”.

DEMBOWSKI Mikołaj – Warszawa, 7 X 1742 • „Kurier Polski” R. 1742 nr CCCV, s. [2]: „Z Warszawy, dn. 10 X. W przeszłą niedzielę akt konsekracji Jmci X. Dembowskiego, biskupa kamienieckiego, *solenni ritu* odprawował się w kościele Św. Krzyża XX. Misjonarzy. Konsekratorem był Jmć X. biskup płocki, *conconsecratores assistentes* Ichmościowie XX. kujawski i płocki sufragani”.

DINDER Juliusz – Wrocław, 30 V 1886 • „Przegląd Kościelny” R. 1885/1886 nr 49 (z 3 VI 1886), s. 390–391: „Konsekracja ks. arcybiskupa dr. Juliusza Dindera [odbyła się] dn. 28. [*sic!*] zeszłego miesiąca we Wrocławiu, [dokąd] z Gniezna wyjechali na kon-

sekrację ks. biskup Cybichowski, oficjałowie ks. kanonik Korytkowski i ks. prałat Likowski, radca ordynariatu ks. prałat Maryański, ks. proboszcz Lozerez i ks. kanonik Kraus. [Konsekratorem był] pasterz diecezji wrocławskiej, ks. biskup Herzog, [zaś drugim współkonsekratorem] ks. biskup Gleich”. • „Kurier Poznański” R. 1886 nr 124 (z 1 VI 1886), s. [1]: „W roku 1858 pospieszył śp. ks. arcybiskup Przyłuski, aby – jako następca metropolitów gnieźnieńskich – razem ze śp. księciem biskupem Försterem dokonać konsekracji [...] biskupa sufragana wrocławskiego Bogedaina. Obie archidiecezje nasze byłby z pewnością wołały, gdyby następca księcia biskupa Henryka [Förstera], wywzajemniając się za przysługę oddaną Wrocławowi, mógł był w archikatedrze poznańskiej dokonać wspaniałego aktu, jaki się wczoraj odbył w katedrze nadodrzańskiej stolicy. [...] Inaczej się jednak stało z przyczyn niezależnych od ks. arcybiskupa nominata, który [podążył] do Wrocławia, [gdzie] w dniu 30 V r.b. [odbyła się jego] konsekracja [z udziałem] ks. biskupa dra Gleicha, sufragana wrocławskiego, i ks. biskupa dra Cybichowskiego, sufragana gnieźnieńsko-poznańskiego [*sic!*], jako biskupów współkonsekratorów”.

DOWGIAŁŁO-ZAWISZA Stanisław Kazimierz – Warszawa, 19 VII 1744 • „Kurier Polski” R. 1744 nr CCCLXXXVIII, s. [1]: „Z Warszawy, dn. 22 VII. W przeszłą niedzielę w kościele Św. Krzyża XX. Misjonarzy Królestwo Ichmościowie, tudzież Królewicze Ichmościowie znajdowali się na nabożeństwie, gdzie Xiażę Jmć kardynał biskup krakowski Jmci X. Dowgiałłę Zawiszę na sufraganię inflancką *solemni ritu* konsekrował”.

DUNAJEWSKI Albin – Kraków, 8 VI 1879 • „Czas” R. 1879 nr 130 (z 8 VI 1879), s. 1–2; „Przegląd Katolicki” R. 1879 nr 25 (z 7/19 VI 1879), s. 411–412 „Wiadomości Kościelne” R. 1879 nr 12 (z 7 VI 1879), s. 95: „Konsekracja ks. biskupa Dunajewskiego naznaczona została na dzień Przenajświętszej Trójcy, tj. niedzielę 8 VI. Obrzędu tego dokona, jako konsekrator, nuncjusz apostolski w Wiedniu, arcybiskup Jacobini; asystentami będą ks. biskup Stupnicki z Przemyśla i ks. Gruscha, biskup połowy z Wiednia. Ceremonia ta odbędzie się w kościele archiprezbiteralnym Najświętszej Maryi Panny, gdyż w katedrze na Wawelu restauruje się obecnie wielki ołtarz”.

DUNIN (DUNIN-SULGUSTOWSKI) Marcin – Gniezno, 11 VII 1831 • „Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego” R. 1831 nr 161 (z 15 VII 1831), s. 832; „Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego” R. 1831 nr 165 (z 20 VII 1831), s. 853–854: „Z Gniezna, dn. 11 VII. Miasto tutejsze [...] miało szczęście być dnia wczorajszego świadkiem dawno już upragnionej uroczystości. J.W. J.X. Marcin Dunin, [...] do rządów Kościoła tej tu prowincji powołany [...], w dniu wczorajszym przez J.W. biskupa Siemieńskiego, dotychczasowego archidiecezji gnieźnieńskiej administratora [...], na arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego uroczyste konsekrowany został”.

FELIŃSKI Zygmunt Szczęsny – Sankt Petersburg, 26 I [14 I st.st.] 1862 • „Kurier Warszawski” R. 1862 nr 25 (z 20 I/1 II 1862), s. 133: „W przeszłą niedzielę, dnia 26 I, odbyła się w St. Petersburgu konsekracja ks. Zygmunta Szczęsnygo Felińskiego na arcybiskupa warszawskiego”. • „Kurier Warszawski” R. 1862 nr 27 (z 23 I/4 II 1862), s. 145:

„Konsekracja nowego arcybiskupa i obrządek włożenia nań paliusza dokonane zostały w niedzielę 14/26 I, o godzinie 11-ej z rana, w kościele św. Jana Jerozolimskiego (w Korpusie Paziów), przez metropolitę kościołów rzymsko-katolickich w Cesarstwie ks. Wacława Żylińskiego, w asystencji biskupów sufraganów diecezji: mohylewskiej Staniewskiego, telszewskiej Bereśniewicza i warszawskiej hr. Platera”. • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1862, t. 9 (n.s.), s. 332–333: „Z Petersburga. W murach kościoła Maltańskiego dnia 26 I [...] odbył się podwójny akt uroczysty: naprzód konsekracji J.W. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego na arcybiskupa warszawskiego, a po wtóre włożenie paliusza na nowo pokonsekrowanego arcybiskupa. Obrzęd ten święty podwójny spełnił arcypasterz tutejszy J.W. Żyliński, arcybiskup mohylewski, [...] w asystencji biskupa sufragana łowickiego J.W. Platera, przybyłego z Królestwa [Kongresowego], biskupa sufragana mohylewskiego J.W. Staniewskiego i biskupa sufragana żmudzkiego J.W. Bereśniewicza”.

FJAŁKOWSKI (FIAŁKOWSKI) Antoni – Sankt Petersburg, 24 X [12 X st.st.] 1858 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1858, t. 2 (n.s.), s. 674–675: „Petersburg. W dniu 12/24 X, w kościele parafialnym św. Katarzyny na Prospekcie Newskim, odbyło się poświęcenie na biskupa tanazyjskiego J.W. ks. Antoniego Fijałkowskiego, infułata ołyckiego, stałego członka Rzymsko-Katolickiego Kolegium Duchownego, niegdyś rektora Akademii Duchownej w Wilnie, obecnie mianowanego sufraganem diecezji kamienieckiej. Konsekratorem był J.W. ks. arcybiskup metropolita mohylewski Wacław Żyliński, asystentami biskupi J.W. ks. Adam Wojtkiewicz i J.W. ks. Wincenty Lipski, sufragan tyraspolski”.

FJAŁKOWSKI Antoni Melchior – Włocławek, 15 V 1842 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1842, t. II, s. 594: „Dnia 15 V, w pierwszy dzień Zielonych Świąt, odbył się w katedrze [diecezji] kujawsko-kaliskiej, w mieście Włocławku, obrzęd poświęcenia na biskupa hermopolitańskiego, sufragana plockiego, J.W. Antoniego Fijałkowskiego, prałata katedry wspomnianego kościoła. Konsekratorem był J.W. Pawłowski, biskup plocki, w asystencji J.W. Tomaszewskiego, biskupa kaliskiego, i biskupa sufragana Goldmana”.

GALECKI Antoni – Rzym, 19 X 1862 • „Czas” R. 1862 nr 253 (z 4 XI 1862), s. 2; „Giornale di Roma” R. 1862 nr 243 (z 24 X 1862), s. 973: „Domenica, 19. di questo mese, in S. Maria dell’Anima, della Nazione Teutonica, l’Eminentissimo e Reverendissimo Signor cardinale di Reisach, visitatore apostolico di quella chiesa, consacrò vescovo Monsignor Antonio Galecki, della Santità di Nostro Signore nel Concistorio dei 25. trascorso Settembre preconizzato alla Sede di Amatunta *in partibus*. Per tal circostanza l’Eminentissimo porporato si porto a quelle chiesa in treno nobile, e vi fu ricevuto da Monsignor Gessner, rettore, e dai sacerdoti tedeschi, che là officiano. L’Eminentissimo compì la sacra cerimonia coll’assistenza degl’Illustrissimi e Reverendissimi Monsignore Nobili-Vitelleschi, arcivescovo di Seleuzia, e Monsignore Celesia, dei Benedettini-Cassinensi, vescovo di Patti. Sua Eccellenza il Signor barone de Bach, ambasciatore straordinario e plenipotenziario di Sua Maestà Imperiale Reale Austriaca, con tutti gli

adetti all'Imperiale Reale Ambasciata Austriaca, nonchè molti prelati e distinti personaggi, assisterono alla sacra augusta funzione”.

GARNYSZ Maciej Grzegorz – Wolbórz, 3 III 1776 • „Gazeta Warszawska” R. 1776 nr 21 (z 13 III 1776), s. [1]–[2]: „W przeszłą niedzielę odprawiła się w kolegiacie tutejszej [w Wolborzu] konsekracja na biskupstwo larandeńskie Jmci X. Macieja Garnysza, proboszcza katedry kujawskiej, a sufragana pomorskiego, który poświęcony został na dostojność biskupią przez Jmci X. Ostrowskiego, biskupa kujawskiego, [...] w asystencji Ichmościów XX. Kozierowskiego, adrateńskiego, i Przedwojewskiego, bolineńskiego, biskupów”.

GAWROŃSKI Andrzej – Wiedeń, 25 XI 1804 • „Gazeta Krakowska” R. 1805 nr 4 (z 13 I 1805), s. 37: „Z Wiednia, 5 I. Dnia 25 XI roku zeszłego był w tutejszym metropolitalnym kościele św. Szczepana konsekrowany na biskupa X. Jędrzej Gawroński, bywszy zachodnio-galicyski rządowy radca, kanonik i kanclerz kapituły krakowskiej, mianowany od Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości biskupem krakowskim [...], przez tutejszego Xięcia arcybiskupa hrabiego Hohenwarta. Asystowali tej uroczystości [...] hrabia Fenzi, biskup Korfu, i tutejszy sufragana hrabia Arzt”.

GEMBART Józef – Warszawa, 20 XI 1814 • „Kurier Litewski” R. 1814 nr 95 (z 28 XI st.st.), s. [5]: „Warszawa, dn. 20 XI. Dnia tegoż w kościele XX. Misjonarzy odprawiła się uroczysta konsekracja na biskupa pataryńskiego J.W. J.X. Józefa Gembarta, sufragana, prymicera metropolitalnego i oficjała generalnego gnieźnieńskiego. [...] Celebrował J.O. Xiążę arcybiskup gnieźnieński; współkonsekratorami byli J.W.W. biskupi lubelski i wigierski. Odbył się [ten] akt religijny w obecności J.W. Feliksa Lewińskiego, biskupa eretryjskiego, administratora diecezji kujawskiej, [i] J.W. Zambrzyckiego, biskupa, wiceadministratora diecezji warszawskiej”.

GIEDROYĆ Józef Arnulf – Warszawa, 19 VI 1791 • „Gazeta Warszawska” R. 1791 nr 50 (z 22 VI 1791), s. [2]: „W przeszłą niedzielę, w kościele Św. Krzyża XX. Misjonarzy [w Warszawie], odprawiła się uroczyste konsekracja na biskupstwo orchozieńskie Xiążęcia Jmci Józefa Michała [*sic!*] Giedroycia, koadiutora biskupstwa i archidiakona prałata żmudzkiego. Konsekratorem był Xiążę Jmć Stefan Giedroyć, biskup żmudzki, współkonsekratorami J.X. Naruszewicz, biskup łucki i brzeski, i J.X. Kossakowski, biskup inflancki, nominat koadiutor biskup wileński”.

GIEDROYĆ Szymon – Sankt Petersburg, 13 V [1 V st.st.] 1812 • „Kurier Litewski” R. 1812 nr 40 (z 18 V st.st. [30 V] 1812), s. [1]: „Z Petersburga, dn. 8 V. W tutejszym kościele katolickim Xiążę Giedroyć, nominat biskup, dnia 1-ego terażniejszego miesiąca poświęcony został na biskupa landramiteńskiego i sufragana żmudzkiego”.

GLAZER Jakub – Przemyśl, 23 X 1887 • „Gazeta Lwowska” R. 1887 nr 243 (z 25 X 1887), s. 3: „Konsekracja ks. dra Glazera na biskupa sufragana diecezji przemyskiej obżądku łańciskiego odbyła się przedwczoraj w sposób uroczysty podług przepisane go pontyfikału. W solennym tym akcie kościelnym brali udział: arcybiskupi lwowscy Morawski i Isakowicz, biskupi przemyscy Solecki i Stupnicki, biskup sufragana ks. Puzyna,

dalej kanonicy: ks. Lewicki ze Lwowa, ks. Pelczar z Krakowa, wszyscy kanonicy przemyscy obrządku łacińskiego, kanonicy przemyscy obrządku greckiego. [...] Konsekracji dokonał ks. biskup Solecki”. • „Przegląd Kościelny” R. 1887 (półrocze II), s. 818–819: „Dnia 23 bm. odbyła się w kościele katedralnym w Przemyślu konsekracja ks. Jakuba Glazera, tytularnego biskupa w Gabali [...] i sufragana przemyskiego. Konsekratorem był ks. biskup Solecki, asystentami ks. biskup Łobos i ks. Stupnicki, biskup przemyski rytu greckiego; nadto obecny był ks. biskup Puzyrna”.

GOLDTMANN Józef Joachim – Warszawa, 18 XI 1838 • „Kurier Warszawski” R. 1838 nr 309 (z 19 XI 1838), s. 1481: „Wczoraj, wobec członków Rady Administracyjnej i Rady Stanu, [...] licznego zebrania duchowieństwa oraz ludu napelniającego kościół Św. Krzyża, odbył się obrzęd konsekracji na biskupa karystyńskiego J.W. J.X. Józefa Joachima Goldmana, archidiacona katedry kujawsko-kaliskiej [...], a teraz sufragana diecezji kujawsko-kaliskiej. [Konsekratorem był] J.W. J.X. biskup kujawsko-kaliski Tomaszewski, [...] a współkonsekratorami JJ.WW.XX. Pawłowski, biskup płocki, i Chmielewski, biskup sufragana i administrator archidiecezji warszawskiej”.

GOŁASZEWSKI Antoni – Lwów, 15 X 1786 • „Gazeta Warszawska” R. 1786 nr 85 (z 25 X 1786) – *Suplement*, s. [1]–[2]: „Ze Lwowa, dn. 20 X. Dnia 15 t.m. odprawiła się tu uroczysta konsekracja J.X. Antoniego Gołaszewskiego na biskupstwo przemyskie. Konsekratorem był J.X. Kicki, arcybiskup lwowski, a współkonsekratorami J.X. Tumanowicz, arcybiskup ormiański, i J.X. Sierakowski, biskup sufragana przemyski”.

GOŁASZEWSKI Jan Klemens – Warszawa, 5 III 1809 • „Gazeta Warszawska” R. 1809 nr 19 (z 7 III 1809) – *Dodatek*, s. 341: „Z Warszawy, 6 III. Na dniu wczorajszym Najjaśniejsze Królestwo Ichmościowie wraz z całym dworem słuchali mszy św. w kościele kolegiaty [*sic!*] św. Jana, gdzie w tym dniu konsekrowany był na biskupstwo wigierskie Jmć X. Gołaszewski przez Jaśnie Oświeconego Xiążęcia arcybiskupa gnieźnieńskiego, sprawującego ten obowiązek w asystencji biskupów poznańskiego i cyneńskiego [*sic!*]”.

GRABOWSKI Adam Stanisław – Warszawa, 16 VIII 1733 [zob. niżej **Moszyński Konstantyn**]

GUTKOWSKI Jan Marceł – Warszawa, 1 X 1826 • „Gazeta Warszawska” R. 1826 nr 159 (z 6 X 1826), s. 2330–2331 • „Kurier Warszawski” R. 1826 nr 234 (z 2 X 1826), s. 1007: „Dnia 1 bm., w kościele metropolitalnym Św. Jana [w Warszawie], odbył się obrzęd konsekracji J.W. J.X. Marcelego Gutkowskiego na biskupa podlaskiego. Konsekrował J.W. J.X. Skarszewski, arcybiskup, prymas, a współkonsekratorami byli: J.WW. Manugiewicz, biskup augustowski, i Lewiński, sufragana podlaski”.

GUTOWSKI Wawrzyniec – Warszawa, 10 V 1829 • „Kurier Warszawski” R. 1829 nr 132 (z 17 V 1829), s. [1]; „Gazeta Warszawska” R. 1829 nr 134 (z 19 V 1829), s. 1236: „W zaprzeszłą niedzielę, to jest dnia 10 bm., w kościele tutejszym XX. Misjonarzy odbył się obrzęd konsekracji J.W. J.X. Wawrzyńca Gutowskiego, prałata w katedrze płockiej, archidiacona dobrzyńskiego, proboszcza gąsewskiego, na biskupa gerazeńskiego *in partibus*, sufragana diecezji płockiej. Konsekratorem był J.W. J.X. Prażmowski, bi-

skup płocki, a współkonsekratorami J.W.W. J.XX. Dzieścielski, biskup lubelski, i Pawłowski, biskup administrator diecezji płockiej”.

Gzowski Franciszek – Wilno, 29 XII 1782 • „Gazeta Warszawska” R. 1783 nr 5 (z 15 I 1783) – *Suplement*, s. [1]: „Z Wilna, dnia 4 I. W przeszłą niedzielę, to jest dnia 29 XII, Xiążę Jmć pasterz nasz [...] w kościele tutejszym akademickim konsekrował Ichmościów XX. Toczyłowskiego, kanonika, oficjała generalnego wileńskiego, na biskupstwo bellineńskie i sufraganię wileńską, [oraz] Gzowskiego, kanonika i surogata wileńskiego, na biskupstwo tespieńskie i sufraganię trocką. Współkonsekratorami byli JJ.XX. Zienkowicz, biskup ariopolitański, i Wołczacki, biskupa tomasseński”.

HOLLAK Józef – Sankt Petersburg, 27 V [15 V st.st.] 1883 • „Przegląd Katolicki” R. 1883 nr 24 (z 2/14 VI 1883), s. 386: „Konsekracja ks. biskupa Józefa Hollaka odbyła się [w Sankt Petersburgu] w niedzielę IV po Wielkanocy, dnia 15/27 V. Konsekrował [go] biskup lubelski Kazimierz Wnorowski, kolega akademicki nowego księdza biskupa, [natomiast] asystentami byli biskupi wileński Hryniewicki i łucko-żytomierski Kozłowski. Obrzędowi asystował również biskup-nominat Zerr, przed kilkoma dniami przybyły do Petersburga”.

HOŁOWCZYC Szczepan – Warszawa, 6 VI 1819 • „Gazeta Warszawska” R. 1819 nr 46 (z 8 VI 1819), s. 1123: „Dnia 6 bm. odprawiła się konsekracja w kościele metropolitalnym w Warszawie J.W. J.X. Szczepana Hołowczyca, administratora generalnego archidiecezji warszawskiej, na biskupstwo sandomierskie [...]. Konsekrował go J.W. J.X. Prażmowski, biskup płocki, senator Królestwa; asystowali w czasie konsekracji J.W. J.X. biskup Zambrzycki i J.W. J.X. biskup Ostrowski, sufragan łowicki”.

HORAIN Aleksander – Warszawa, 9 III 1732 • „Kurier Polski” R. 1732 nr CXVI, s. 494: „Z Warszawy, dn. 12 III. W przeszłą niedzielę odprawiła się tu w kościele parochialnym Św. Krzyża konsekracja Jmci X. Horaina, archidiacona wileńskiego, proboszcza żmudzkiego, na sufraganię żmudzką. Konsekratorem był Jmć X. nuncjusz wspólny z Jmcią X. biskupem kamienieckim i Jmcią X. Rostkowskim, sufraganem łuckim”.

HRYNIEWICKI Karol – Sankt Petersburg, 7 V [25 IV st.st.] 1883 • „Przegląd Kościelny” R. 1883/1884 nr 1 (z 5 VII 1883), s. 7; „Przegląd Katolicki” R. 1883 nr 21 (z 12/24 V 1883), s. 333–335: „Konsekracja ks. biskupa Hryniewickiego odbyła się w poniedziałek dn. 7 V (25 IV), jako w dzień, w którym Kościół katolicki w Cesarstwie Rosyjskim, według starego stylu święta obchodzący, święcił św. Marka Ewangelistę. [...] Uroczysty ten akt odbył się w kościele św. Katarzyny [w Sankt Petersburgu] na Newskim Prospekie. [...] Biskupem konsekratorem był arcybiskup metropolita warszawski, ks. Wincenty Teofil Popiel, zaś biskupami asystentami księża biskupi kujawsko-kaliski Bereśniewicz i kielecki Kuliński”.

HYLZEN Jerzy Mikołaj – Warszawa, 13 II 1746 • „Kurier Polski” R. 1746 nr CCCCLXXX, s. [1]–[2]: „Z Warszawy, dn. 16 II. W niedzielę [przeszłą] odprawił się tu u Św. Krzyża akt konsekracji Jmci X. Jerzego Mikołaja z Eklow Hylzena, pisarza przeszłego Wielkiego Księstwa Litewskiego, na biskupstwo smoleńskie przez Jmci X.

kanclerza wielkiego koronnego. *Conconsecrantes* byli Ichmościewie XX. Dębowski, biskup, i Załuski, sufragan, płoccy”.

ISAKOWICZ Izaak Mikołaj – Lwów, 27 VIII 1882 • „Wiadomości Kościelne” R. 1882 nr 18 (z 2 IX 1882), s. 137–139; „Gazeta Lwowska” R. 1882 nr 196 (z 28 VIII 1882), s. 3–4: „Uroczystość konsekracyjna arcybiskupa obrządku ormiańskiego rozpoczęła się wczoraj rano o godzinie 9-tej. Wśród wielkiego natłoku publiczności został nowo mianowany arcybiskup ks. Izaak Isakowicz wprowadzony do kościoła katedralnego obrządku ormiańskiego. Aktu konsekracji dokonał ks. biskup krakowski Dunajewski. Asystentami przy tej ceremonii byli: ks. biskup obrządku łacińskiego Morawski i obrządku grecko-katolickiego ks. biskup Sylwester Sembratowicz. Obecny był także biskup przemyski obrządku grecko-katolickiego ks. Stupnicki”.

IWASZKIEWICZ Jerzy – Sankt Petersburg, 30 VI [18 VI st.st.] 1872 [zob. niżej **KULIŃSKI Tomasz Teofil**]

JACHIMOWICZ Grzegorz – Lwów, 21 XI 1841 • „Gazeta Lwowska” R. 1841 nr 138 (z 23 XI 1841), s. 891: „Na dniu 21 bm. odprawił się w archikatedralnej cerkwi u św. Jerzego [we Lwowie] obrzęd poświęcenia na biskupstwo pompejopolitańskie *in partibus* J.X. Grzegorza Jachimowicza, filozofii i teologii doktora, bywszego profesora religii na Wydziale Filozoficznym przy Wszechnicy Lwowskiej, wysłużonego dziekana tegoż Wydziału, później scholastyka, kustosa metropolitalnego, nareszcie rektora Seminarium Generalnego obrządku grecko-katolickiego, na sufragana metropolii halickiej przeznaczonego. Akt konsekracji odprawił J.X. Michał Lewicki, metropolita halicki, arcybiskup ruski lwowski [...], w obecności i za współdziałaniem J.X. Franciszka de Paula Pischtek, arcybiskupa lwowskiego łacińskiego obrządku [...], prymasa Królestw Galicji i Lodomerii, [oraz] J.XX. Samuela Stefanowicza, arcybiskupa lwowskiego ormiańskiego, Jana Snigurskiego, biskupa przemyskiego ruskiego, i Franciszka Ksawerego Zachariasiewicza, biskupa przemyskiego łacińskiego obrządku, tudzież w przytomności dwóch infułatów oraz prałatów kapituły łacińskiej, opata żółkiewskiego obrządku grecko-katolickiego, kapituły metropolitalnej i licznego duchowieństwa”.

JACZEWSKI Franciszek – Sankt Petersburg, 18 V [6 V st.st.] 1890 • „Przegląd Katolicki” R. 1890 nr 23 (z 24 V/5 VI 1890), s. 361–362: „Zakończyły się uroczystości konsekracyjne w Petersburgu. [...] Pierwszą z konsekracji była [sakra] ks. Antoniego Audziewicza, biskupa wileńskiego, która przypadła w dzień św. Marka Apostoła i Ewangelisty, tj. 25 IV st.st.; druga z kolei – ks. Ludwika Zdanowicza, biskupa tytularnego Dionizjady – odbyła się w niedzielę V po Wielkanocy, tj. 11 V; we wtorek zaś następny, jako w dzień śś. Apostołów Filipa i Jakuba st.st., 1(13) V, dopełniona została konsekracja ks. Michała Nowodworskiego, biskupa płockiego, i nareszcie 18 V, w niedzielę VI po Wielkanocy, konsekracja ks. Franciszka Jaczewskiego, biskupa lubelskiego. Wszystkie pomienione konsekracje odbyły się, jak i lat dawniejszych, w kościele św. Katarzyny przy klasztorze OO. Dominikanów na Newskim Prospeckie. Aktu konsekracji rzeczonych biskupów dopełnił ks. Aleksander Bereśniewicz, biskup kujawsko-kaliski, w asystencji ks. Antoniego Zerra, przedtem sufragana, a teraz nowo mianowanego biskupa ty-

raspolskiego, i ks. Antoniego Baranowskiego, biskupa sufragana żmudzkiego – z tą tylko różnicą, iż w czasie dwóch ostatnich konsekracji brali udział w asystencji poprzednio już wyświęceni biskupi i z tego też względu ostatnie konsekracje odbyły się z większą od pierwszych okazałością”.

JANOWSKI Florian Amand – Lwów, 13 VIII 1786 • „Gazeta Warszawska” R. 1786 nr 65 (z 16 VIII 1786) – *Dodatek*: „Dnia 13. *praesentis* J.W. Jmć X. de Kitki Kicki, arcybiskup metropolita Królestwa Galicji i Lodomerii, odprawił w swojej archikatedrze konsekrację J.W. Jmci X. Amanda Floriana Janowskiego, opata tynieckiego, na świeżo erygowane biskupstwo tarnowskie. [...] Za konkonsekratorów przybrani byli J.WW. Ichmościowie XX. Tumanowicz, arcybiskup ormiański, i Bielański, biskup lwowski rytu greckiego”. • „Gazeta Warszawska” R. 1786 nr 67 (z 23 VIII 1786) – *Suplement*, s. [1]: „Ze Lwowa, dn. 14 VIII. Odprawiła się wczoraj w tutejszej archikatedrze na świeżo erygowane biskupstwo tarnowskie konsekracja J.X. Amanda Floriana Janowskiego, opata tynieckiego, przez J.X. Kickiego, arcybiskupa metropolitę Królestw Galicji i Lodomerii. Konkonsekratorami byli JJ.XX. Tumanowicz, arcybiskup ormiański, i Bielański, biskup rytu grecko-unickiego”.

JUSZYŃSKI Józef Michał – Warszawa, 10 VII 1859 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1859, t. 4 (n.s.), s. 194–195: „Dnia 10 VII w kościele archikatedralnym i metropolitalnym św. Jana [w Warszawie] odbyła się konsekracja J.W. ks. Juszyńskiego, prałata scholastyka kapituły sandomierskiej, na biskupa diecezji sandomierskiej. Konsekratorem był J.W. ks. Fijałkowski, arcybiskup metropolita warszawski, a współkonsekratorami JJ.WW. biskupi ks. Dekert, sufragan warszawski, i ks. Plater, sufragan łowicki”.

KARP Jozafat Michał – Wilno, 27 I 1737 • „Kurier Polski” R. 1737 nr VI, s. [1]–[2]: „Z Wilna, dn. 27 I. Na dniu dzisiejszym odprawił się tu solenny akt konsekracji Jmci X. Karpia na biskupstwo żmudzkie. Konsekratorem był Jmć X. biskup wileński, *in assistentia* Jmci X. biskupa smoleńskiego [i] Jmci X. koadiutora biskupstwa tutejszego”.

KARPOWICZ Michał Franciszek – Warszawa, 30 I 1800 • „Gazeta Warszawska” R. 1800 nr 27 – *Dodatek*, s. 405: „W niedzielę przeszłą, to jest dn. 30 III, w tutejszym kościele parafialnym Św. Krzyża [w Warszawie] odprawiła się uroczysta konsekracja J.W. J.X. Michała Franciszka Karpowicza na biskupstwo wigierskie, nowo od Najjaśniejszego Króla Jegomości ufundowane z ułomków odpadłych w kordon pruski z diecezji wileńskiej, żmudzkiej i łuckiej. Tę funkcję przepisany Kościoła katolickiego obrządkiem sprawował J.W. J.X. Jan Albertrandi, biskup zenopolitański, w asystencji JJ.WW. Tomasz Ostaszewskiego, opata oberskiego, i Adama Prażmowskiego, proboszcza katedralnego i sędziego delegowanego warszawskiego”.

KIERSKI Józef Tadeusz – Poznań, 10 II 1737 • „Diario Ordinario” R. 1737 nr 3060 (z 15 III 1737), s. 12: „Posnania, 17. Febraro. [...] La consagrazione di Monsignor Kier-sky, nostro vescovo suffraganeo, segui Domenica colle solite ceremonie in questa chiesa cattedrale, statavi fatta pontificalmente da Monsignor nostro vescovo, assistito dalli vescovi suffraganei di Cuiavia e di Culma, coll’ intervento di numerosi prelati e di moltis-

sima nobiltà”. • „Kurier Polski” R. 1737 nr IX, s. [2]–[3]: „Z Poznania, dn. 15 II. W niedzielę przeszłą odprawiła się w tutejszej katedrze konsekracja Jmci X. Kierskiego, sufragana poznańskiego. Konsekratorem był Jmć X. biskup poznański, *assistantes* zaś byli Ichmościowie XX. Kobielski, biskup kamieniecki, i Sołtyk, sufragan chełmiński”.

KŁOPOTOWSKI Bolesław Hieronim – Sankt Petersburg, 21 XI [9 XI st.st.] 1897 • „Przegląd Katolicki” R. 1897 nr 48 (z 20 XI/2 XII 1897), s. 763–764: „W niedzielę 21 XI w kościele św. Katarzyny [w Sankt Petersburgu] odbyła się uroczystość konsekracji [...] ks. kanonika Bolesława Hieronima Kłopotowskiego, świeżo mianowanego biskupem sufraganiem diecezji łucko-żytomierskiej. [...] Konsekratorem był biskup Pallulon, [nato-miast] biskupami asystentami biskupi Baranowski i Ruszkiewicz. [...] Na akcie konsekracji obecni byli metropolita Kozłowski i biskup-nominat wileński ks. Zwierowicz”.

KOBIELSKI Franciszek – Łuck, 13 IV 1760 • „Kurier Polski” R. 1760 nr XVIII, s. [1]–[2]: „Z Łucka, dn. 16 IV. Przymotny tu od Wielkiego Czwartku Jmć X. Wołłowicz, biskup łucki i brzeski, w przeszłą niedzielę, w kościele swoim katedralnym, poświęcił na biskupstwo emmausseńskie Jmci X. Franciszka Kobielskiego, proboszcza, sufragana i oficjała swego łuckiego, w asystencji Ichmościów XX. Orańskiego, biskupa bellineńskiego, sufragana kamienieckiego, i Rudnickiego, biskupa łuckiego i ostrońskiego *ritus Graeci uniti*”.

KOCHNOWSKI Melchior – Warszawa, 2 X 1775 • „Gazeta Warszawska” R. 1775 nr 85 (z 25 X 1775), s. [1]: „W tutejszej kolegiacie [w Warszawie], w niedzielę przeszłą, przez Jmci X. Okęckiego, biskupa chełmskiego, koadiutora poznańskiego, w asystencji Ichmościów XX. Aleksandrowicza, koadiutora chełmskiego, i Cieciszewskiego, koadiutora kijowskiego, [...] uroczyste konsekwany jest na biskupstwo dyonizeńskie Jmć X. Melchior Kochnowski, sufragan chełmski”.

KORCZYŃSKI Michał – Wiedeń, 17 VIII 1834 • „Gazeta Lwowska” R. 1834 nr 105 (z 4 IX 1834), s. 629: „Z Wiednia. J.W. J.X. Korczyński został wyświęcony na biskupa przemyskiego w Wiedniu dnia 17 VIII r.b. przez arcybiskupa wiedeńskiego. [...] Dnia 29 VIII miał nowo wyświęcony biskup wyjechać z Wiednia i 12 bm. spodziewany jest w stolicy swojej biskupiej Przemyślu, a dnia 29 IX ma być tamże instalowany”.

KOSSAKOWSKI Józef Kazimierz – Warszawa, 30 IV 1775 • „Gazeta Warszawska” R. 1775 nr 36 (z 6 V 1775), s. [1]: „W przeszłą niedzielę odprawiła się w kościele XX. Misjonarzy tutejszych [tj. w Warszawie] uroczysta na biskupstwo konsekracja Jmci X. Kossakowskiego, sufragana trockiego. Konsekratorem był Xiążę Jmć Massalski, biskup wileński, przy asystencji Jmci X. Okęckiego, biskupa chełmskiego, koadiutora nominata poznańskiego, oraz Jmci X. Rybińskiego, koadiutora kujawskiego”.

KOSMOWSKI Michał – Trzemeszno, 6 XI 1791 • „Gazeta Warszawska” R. 1791 nr 91 (z 12 XI 1791) – *Addytament*, s. [3]: „Z Gniezna, dn. 10 XI. Dnia 6 miesiąca listopada, w kościele trzemeszeńskim XX. Kanoników Regularnych Lateraneńskich, odprawiła się konsekracja na biskupstwo martyropolitańskie J.X. Michała Kościeszki Kosmow-

skiego, opata trzemeszeńskiego, prałata i proboszcza mstowskiego tychże XX. Kano-ników Laterańskich, a to przez biskupów: J.X. Stefana Łubieńskiego, biskupa bibliień-skiego, sufragana gnieźnieńskiego, opata komendariusza trzemeszeńskiego, kawalera Orderów Orła Białego i św. Stanisława, J.X. Rydzewskiego [*sic!*], biskupa nikopolitań-skiego, sufragana i archidiakona katedry poznańskiej, kawalera Orderu św. Stanisława, [i] J.X. Ludwika de Matty, biskupa tomazeńskiego [*sic!*], gnieźnieńskiego, poznańskie-go i kruszwickiego kanonika, protonotariusza apostolskiego, kawalera Orderu św. Stani-sława”.

KOŚCIA Adam – Warszawa, 10 IX 1780 • „Gazeta Warszawska” R. 1780 nr 74 (z 13 IX 1780) – *Suplement*, s. [2]: „Przeszłej niedzieli, w kościele Św. Krzyża [w War-szawie], u XX. Misjonarzy, Jmć X. Giedroyć, biskup żmudzki, konsekrował na biskup-stwo diokleneńskie J.X. Adama Kościę, wikariusza i oficjała generalnego żmudzkiego, w asystencji J.X. Wodzińskiego, biskupa smoleńskiego, i Jmć X. Naruszewicza, koadiu-tora tegoż biskupstwa”.

KOZIEROWSKI Ignacy Augustyn – Skierniewice, 2 II 1763 • „Wiadomości War-szawskie” R. 1763 nr 12 (z 9 II 1763) – *Suplement*, s. [4]: „Ze Skierniewic, dnia 2 II. Odprawiła się w tutejszym parafialnym kościele konsekracja solenna Jmci X. Kozierow-skiego, proboszcza mstowskiego, na biskupstwo adrateńskie, przez Xiążęcia Jmci pry-masa. Asystowali do niej Ichmościowe XX. biskup kijowski i sufragan płocki”.

KOZŁOWSKI Szymon Marcin – Sankt Petersburg, 13 V [1 V st.st.] 1883 • „Przegląd Katolicki” R. 1883 nr 22 (z 19/31 V 1883), s. 349–350: „Dnia 1/13 V, w drugą niedzielę po Wielkiej Nocy wedle stylu juliańskiego, odbyła się konsekracja biskupia w kościele św. Katarzyny [w Sankt Petersburgu]. Konsekrowany był ks. Szymon Marcin Kozłowski, biskup łucko-żytomierski, rektor Akademii Duchownej petersburskiej. Ceremonie rozpoczęły się o godzinie 8-iej i pół rano [...]. Biskupem konsekratorem był ks. biskup kujawski Aleksander Kazimierz Bereśniewicz, przyjaciel i towarzysz szkolny konsekro-wanego, [natomiast] biskupami asystentami czyli współkonsekratorami, byli księża bi-skupi kielecki Tomasz Teofil Kuliński i w przeszły poniedziałek pokonsekrowany wileński Karol Hryniewicki. [...] W dniu tym, wedle tutejszego stylu, przypadała uroczy-stość śś. Apostołów Filipa i Jakuba”.

KOŹMIAN Józef – Lublin, 4 VI 1820 • „Gazeta Warszawska” R. 1820 nr 66 (z 12 VI 1820), s. 1261: „Z Lublina, dn. 4 VI. Niewidziany w tym mieście od niepamiętnych cza-sów obrzęd konsekracji biskupiej odprawił się dnia dzisiejszego w kościele OO. Domi-nikanów z zwykłą uroczystością. J.W. J.X. Józef Koźmian, infulat zamojski, [...] po-święcony został na biskupa karystyńskiego, sufragana lubelskiego. [...] Konsekratorem był J.W. J.X. Wojciech Skarszewski, biskup lubelski, senator, który go przed 24 laty na kapłaństwo poświęcił. [Współ]konsekratorami [byli] J.W. J.X. Ferdynand Ciechanowski, biskup chełmski obrządku grecko-katolickiego, i J.W. J.X. Siedlecki, biskup bełzki, sufragan chełmski obrządku grecko-katolickiego”.

KRASICKI Ignacy Błażej – Warszawa, 29 XII 1766 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1766 nr 105 (z 31 XII 1766), s. [3]: „Jmć X. nuncjusz papieski dnia zaonegdajszego,

u XX. Teatynów tutejszych, w asystencji Ichmościów XX. kujawskiego i płockiego biskupów, [...] konsekrował na biskupstwo warmińskie Jmci X. Ignacego hrabię Krasickiego, nominowanego dawniej tegoż biskupstwa koadiutorem. W czasie konkludowania ceremonii aktu tego Najjaśniejszy Król Jegmość nadjechał do wyżej wspomnianych XX. Teatynów i – po wysłuchaniu tamże mszy św. – udał się wraz z nowo konsekrowanym Xiążęciem Jmcią X. biskupem warmińskim i innymi Ichmościami do przeczczonego Jmci X. nuncjusza na obiad”.

KRASIŃSKI Adam Stanisław – Skierniewice, 27 I 1760 • „Kurier Polski” R. 1760 nr V, s. [1]–[2]: „Ze Skierniewic, dn. 27 I. Xiążę Jmć prymas w asystencji Ichmościów XX. Kierskiego, sekretarza wielkiego koronnego, poznańskiego, i Załuskiego, płockiego, sufraganów, konsekrował Jmci X. Krasieńskiego, biskupa kamienieckiego”.

KRASIŃSKI Adam Stanisław – Sankt Petersburg, 13 II [1 II st.st.] 1859 • „Kurier Warszawski” R. 1859 nr 55 (z 15/27 II 1859), s. 277: „Z Petersburga. W dniu 1/13 II, w kościele parafialnym XX. Dominikanów pod wezwaniem Św. Katarzyny, odbyła się uroczysta konsekracja biskupa rzymsko-katolickiego. [...] Kanonik wileński, doktor teologii, asesor Rzymsko-Katolickiego Kolegium Duchownego J.W. Adam Stanisław Krasieński [...] nominowany został na wileńskiej diecezji biskupa [...]. Konsekratorem był J.W. arcybiskup Wacław Żyliński, asystentami zaś J.W. Wincenty Lipski, biskup jonopolitański, sufragan tyraspolski, i J.W. Antoni Fijałkowski, biskup tanejski, sufragan kamieniecki”. • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1859, t. 3 (n.s.), s. 451–452: „Sankt Petersburg. W niedzielę dnia 1 II *veteri stylis*, w kościele parafialnym p.w. św. Katarzyny Panny i Męczenniczki, odbyła się uroczysta konsekracja biskupa [...] wileńskiego Adama Stanisława Krasieńskiego. [...] Konsekratorem był arcybiskup Wacław Żyliński, asystentami zaś Wincenty Lipski, biskup jonopolitański, sufragan tyraspolski, [i] Antoni Fijałkowski, biskup tanejski, sufragan kamieniecki”.

KRASIŃSKI Jan – Warszawa, 3 XI 1748 • „Kurier Polski” R. 1748 nr DCXXIV, s. [1]–[2]: „Z Warszawy, dn. 6 XI. W przeszłą niedzielę, w obecności Królestwa Ichmościów, [...] X. biskup płocki, *in assistentia* łuckiego i kamienieckiego biskupów, [...] konsekrował Jmci X. Jana Krasieńskiego, kantora płockiego, kanonika warmińskiego, na biskupstwo lorymeńskie i sufraganie chełmską”.

KUŁOWSKI Julian – Przemyśl, 17 VIII 1890 • „Gazeta Lwowska” R. 1890 nr 189 (z 19 VIII 1890), s. 4: „Konsekracja ks. biskupa sufragana przemyskiego Juliana Kułowskiego odbyła się wczoraj [*sic!*] w starej katedrze grodu przemyskiego, w której ongiś odbywały się podobne akty, mianowicie konsekracje biskupów Sniegurskiego [*sic!*] i Bochyńskiego. Akt uroczysty rozpoczął się o godzinie w pół do 10-ej, a dokonał go ks. metropolita lwowski Sylwester Sembratowicz w asystencji ks. biskupa stanisławowskiego Juliana Pełesza oraz ks. biskupa przemyskiego obrządku rzymsko-katolickiego Soleckiego tudzież ks. sufragana Glazera. [...] Ceremonia skończyła się o godzinie 1-ej z południa”.

KULIŃSKI Tomasz Teofil – Sankt Petersburg, 3 X [21 IX st.st.] 1872 • „Gazeta Kielecka” R. 1872 nr 83 (z 7/19 X 1872), s. 329: „Ks. Wincenty Nowakowski, towarzyszą-

cy biskupowi i administratorowi tutejszej diecezji ks. Tomaszowi Kulińskiemu w podróży [z Sankt Petersburga] do Kielc, do jednego z tutejszych kapłanów pisał w tych dniach, że ks. Antoni Fijałkowski, arcybiskup i metropolita, w dniu 3 X br. dopełnił konsekracji naszego zwierzchnika diecezji w asystencji biskupów Jerzego Iwaszkiewicza i Aleksandra Gintowta, zaś w dniu 6 X pomieniony arcybiskup konsekrował ks. Piotra Wierzbowskiego na biskupa sejneńskiego, przy udziale w tej ceremonii trzech biskupów: Iwaszkiewicza, Gintowta i Kulińskiego”. • „Przegląd Katolicki” R. 1872 nr 51 (z 7/19 XII 1872), s. 812: „Dla katolików zamieszkałych w Petersburgu kilka miesięcy ostatnich było ciągiem uroczystości kościelnych, niedługo po sobie następujących. [...] [Z rąk metropolity Antoniego Fijałkowskiego] przyjmowali konsekrację w ciągu czerwca J.W. ks. Zottman na biskupa tyraspolskiego [i] J.W. ks. Iwaszkiewicz na biskupa antedoneńskiego, [a] w lipcu J.W. ks. Brynk, zarządzający diecezjami łucko-żytomierską i kamieniecką, na biskupa amateńskiego, w asystencji JJ.WW.XX. biskupów Baranowskiego, lubelskiego, i Lipskiego, zenopolitańskiego. Wreszcie w upłynionym miesiącu wrześniu konsekrowani byli J.W. ks. Kuliński, zarządzający diecezją kielecką, na biskupa satałskiego (w dzień św. Mateusza Apostoła), i w ostatnią niedzielę września J.W. ks. Wierzbowski, biskup diecezji sejneńskiej”.

KUNDZICZ Tadeusz – Wilno, 22 V [10 V st.st.] 1817 [zob. niżej **PUZYNA Nikodem**]

LASKARY (LASCARIS) Jerzy Maria – Ołyka, 29 VI 1741 • „Kurier Polski” R. 1741 nr CCXXXIX, s. [2]: „Z Ołyki, dn. 29 VI. Odprawił się tu solenny akt *consecrationis* na biskupstwo zenopolitańskie Jmci X. Laskarego, infulata kolegiaty tutejszej, *circa concursum* wielu prałatów, jako to Jmci X. Kobielskiego, biskupa łuckiego, *qua loci ordinarii* i konsekratora *apostolica* z Rzymu naznaczonego *dispensatione*, tudzież Ichmościów XX. Orańskiego, sufragana kamienieckiego, Augustynowicza, koadiutora arcybiskupstwa lwowskiego, biskupa ormiańskiego, Wołodkowicza, biskupa chełmskiego, Hulewicz, nominata kijowskiego”.

LEDÓCHOWSKI Mieczysław – Rzym, 3 XI 1861 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1861, t. 8 (n.s.), s. 701–702: „Z korespondencji otrzymanych z Rzymu dowiadujemy się, iż dnia 3 XI r.b., w prywatnym kościele misjonarzy na Monte-Citorio, odbyła się ceremonia wyświęcenia na arcybiskupa tebańskiego *in partibus* ks. Mieczysława hr. Ledóchowskiego, kapłana diecezji sandomierskiej, obecnie nuncjusza apostolskiego przy belgijskim dworze. [...] Obrzęd wyświęcenia rozpoczął się o godzinie 9-ej rano, [a] spełniał go kardynał Di Pietro w asystencji dwóch arcybiskupów *in partibus*: Monsignora Vitelleschi i Monsignora Franchi, byłego nuncjusza apostolskiego w Toskanii. [...] [Pośród przybyłych] znajdował się ks. Flavio Chigi, arcybiskup mirski, nuncjusz apostolski przy dworze francuskim, wielu biskupów i domowych prałatów Jego Świątobliwości”.

LESKI Wojciech Stanisław – Elbląg, 1 X 1747 • „Kurier Polski” R. 1747 nr DLXVI, s. [2]: „Z Elbląga, dn. 7 X. W przeszłą niedzielę 1. *currentis* Xiażę Jmć biskup warmiński, *in assistentia* Ichmościów XX. chełmskiego i margarytańskiego biskupów, w tutejszej bazylice św. Mikołaja odprawił solenną konsekrację Jmci X. biskupa chełmińskiego”.

LEWIŃSKI Stefan – Połock, 4 XII 1784 • „Gazeta Warszawska” R. 1784 nr 100 (z 15 XII 1784) – *Suplement*, s. [1]: „Z Pińska, dn. 4 XII. Odprawił się tu w cerkwi katedralnej z wielką uroczystością akt konsekracji na biskupstwo tegońskie *in partibus* i sufraganię metropolii całej Rusi J.X. Stefana Lewińskiego, kapłana świeckiego *ritus Graeci uniti*, archidiacona katedralnego łuckiego. Konsekratorem był (za delegacją J.X. Jasona Junoszy Smogorzewskiego, arcybiskupa metropolity całej Rusi) J.X. Joachim Horbacki, biskup piński i turowski, konkonsekratorami zaś (za specjalnym indultem Stolicy Apostolskiej), zamiast dwóch biskupów, byli JJ.XX. Dionizy Czaday, opat pińsko-leszczyński, i Maciej Korń, opat koadiutor grodzieński Zakonu św. Bazylego”.

LIKOWSKI Edward – Poznań, 1 V 1887 • „Przegląd Kościelny” R. 1887 (półrocze I), s. 404: „Konsekracja ks. biskupa Edwarda Lisowskiego odbyła się w niedzielę 1 V w katedralnym kościele w Poznaniu. [...] Konsekwował nowego księcia Kościoła ksiądz arcybiskup Diner, [zaś] współkonsekratorami byli: biskup chełmiński, ks. Redner, i biskup sufragana wrocławski, ks. Gleich”. • „Kurier Poznański” R. 1887 nr 100 (z 3 V 1887), s. [1]: „Świątynia katedralna nasza nie zdołała pomieścić wszystkich, którzy pragnęli wczoraj [*sic!*] wziąć udział w uroczystości konsekracji ks. biskupa aureopolitańskiego dr. Edwarda Likowskiego. [Jako konsekrator] wystąpił nasz arcybiskup, ks. arcybiskup dr. Juliusz Dinder [...]; w tej ważnej akcji dopomagali ks. arcybiskupowi księża biskupi: chełmiński ks. biskup Redner i wrocławski ks. biskup sufragana Gleich”.

LIPSKI Jan Aleksander – Warszawa, 25 V 1732 • „Kurier Polski” R. 1732 nr CXXVII, s. 146; *Suplement*, s. 147: „Z Warszawy, dn. 28 V. W niedzielę, *die 25. praesentis*, Jmć X. biskup łucki [...] o godzinie ósmej pojechał do Xięcia Jmci prymasa, gdzie zastawszy już Ichmościów XX. płockiego i inflanckiego biskupów tudzież Ichmościów XX. łuckiego i chełmińskiego sufraganów, [...] którzy *ad decorandum actu* konsekracji Jmci X. biskupa łuckiego zjechali się, z Xięciem Jmcią prymasem konsekratorem do kolegiaty tutejszej *condescendit* [...]. Po tym Xiążę Jmć prymas [...] przystąpił do konsekracji Jmci X. biskupa, którą przy asystencji pomienionych Ichmościów XX. biskupów i sufraganów *solitu ritu Ecclesiae* odprawił”.

LIPSKI Wincenty – Sankt Petersburg, 28 XII [16 XII st.st.] 1856 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1857, t. XXXII, s. 347–348: „W Petersburgu, w niedzielę 3-ią Adventu, to jest dnia 16 XII roku zeszłego, konsekrowany został na biskupa *in partibus* jonopolitańskiego, sufragana diecezji tyraspolskiej, J.W. prałat archidiacon wileński ks. Wincenty Lipski, rektor Akademii Duchownej petersburskiej [...]. Konsekracji tej w zwykłym obrzędzie Kościoła dopełnił w kościele św. Katarzyny w Petersburgu J.W. metropolita mohylewski Żyliński w asystencji J.W. biskupa łucko-żytomierskiego Borowskiego i J.W. biskupa mińskiego Wojtkiewicza”.

LISAŃSKI Herakliusz – Włodzimierz Wołyński, 27 IX 1763 • „Kurier Warszawski” R. 1763 nr 83 (z 15 X 1763), s. [2]: „Jmć X. arcybiskup smoleński X. Lityński [*sic!*], opat onufrejski, dnia 27 IX, we włodzińskiej katedrze od Jmci X. Wołodkowicza, metropolity całej Rusi, i dwóch konkonsekratorów, Ichmościów XX. przemyskiego i turowskiego biskupów, [był] konsekrowany na arcybiskupstwo smoleńskie”.

Lissowski Herakliusz – Teolin, 18 IV 1784 • „Gazeta Warszawska” R. 1784 nr 38 (z 12 V 1784), s. [2]: „Z Białej Rusi, dnia 29 IV. W dobrach Xiążęcia Jmci Potemkina w Teolinie przy Dombrownie, w przytomności tegoż Xiążęcia tudzież Jmci X. arcybiskupa mohylewskiego i jego koadiutora, odprawiła się dnia 18 t.m. z wielką uroczystością konsekracja na arcybiskupstwo połockie *ritus Graeci uniti* Jmci X. Lissowskiego. Konsekratorem był Jmć X. Horbacki, biskup piński, który przed tą uroczystością zapadłszy ciężko na zdrowiu, ledwo pomienioną konsekrację z trudnością odbywszy, do Orszy przybył i tamże dnia 22 t.m. z tym światem się pożegnał”.

LUBOWIDZKI Cyryl – Sankt Petersburg, 29 VI [17 VI st.st.] 1884 • „Przegląd Kościelny” R. 1884/1885 nr 2 (z 10 VII 1884), s. 15: „W niedzielę 29. zeszłego miesiąca odbyła się w Petersburgu konsekracja ks. Lubowidzkiego, biskupa sufragana łucko-żytmierskiego. Konsekratorem był ks. arcybiskup Gintowt, a asystentami ks. biskup Kozłowski i biskup tyraspolski ks. Antoni Zerr. W dniu zaś 6 bm. odbyć się miała konsekracja ks. Ruszkiewiczza, biskupa sufragana warszawskiego”.

Łobos Ignacy – Lwów, 16 IV 1882 • „Przegląd Katolicki” R. 1882 nr 16 (z 8/20 IV 1882), s. 248; nr 19 (z 29 IV/11 V 1882), s. 298; „Czas” R. 1882 nr 88 (z 18 IV 1882), s. 2–3: „W dniu wczorajszym [otrzymał święcenia biskupie ks. Ignacy Łobos]. Uroczystość konsekracji rozpoczęła się w kościele OO. Jezuitów [w Krakowie] na Wesołej o godzinie 8-ej z rana, [dokąd przybył konsekrator] biskup krakowski. [...] Współkonsekratorami byli ks. Janiszewski, koadiutor [*sic!*] poznański, oraz ks. infułat hr. Scipio del Campo, dziekan kapituły krakowskiej. Z Wiednia na uroczystość tę przybył audytor nuncjatury Monsignor Amoni”. • „Przegląd Kościelny” R. 1881/1882 nr 43 (z 27 IV 1882), s. 345: „Konsekracja ks. Ignacego Łobosa, mianowanego sufraganiem przemyskim, odbyła się w niedzielę 16 bm. w Krakowie, w kościele kolegium OO. Jezuitów na Wesołej. Uroczystego tego aktu dopełnił ks. biskup krakowski. Jednym z biskupów asystentów był ks. biskup Janiszewski; drugiego zastąpił – na mocy upoważnienia osobnego od Stolicy Apostolskiej – ks. prałat Scipio del Campo. Kapitułę przemyską reprezentowali kanonicy Puzyna i Szediwy, [a] także miasto Przemyśl wysłało delegację”.

ŁOPACIŃSKI Jan Dominik – Wilno, 13 VI 1762 • „Kurier Warszawski” R. 1762 nr 51 (z 26 VI 1762), s. [1]–[2]: „Z Wilna, dn. 18 VI. W niedzielę wtórą po [Zielonych] Świątkach, w dzień św. Antoniego, to jest 13 VI, w katedrze tutejszej poświęcony jest na biskupstwo żmudzkie Jmć X. z Łopacina Łopaciński przez Jmci X. biskupa [wileńskiego], obrządek ten czyniącego w asystencji Ichmościów XX. sufraganów wileńskiego i żmudzkiego”.

ŁOPACIŃSKI Józef Leon – Warszawa, 30 VI 1776 • „Gazeta Warszawska” R. 1776 nr 53 (z 3 VII 1776), s. [1]: „Uroczysta na biskupstwo trypolitańskie konsekracja Jmci X. Józefa Łopacińskiego, sufragana i kanonika żmudzkiego, scholastyka wileńskiego, w niedzielę przeszlą w kościele tutejszym parafialnym Św. Krzyża [w Warszawie] odprawiła się. Konsekratorem był Xiążę Jmć Poniatowski, biskup płocki, koadiutor krakowski, asystentami zaś Jmć X. Aleksandrowicz, biskup koadiutor chełmski, oficjał tujejszy, z Imcią X. Cieciszowskim, biskupem koadiutorem kijowskim”.

ŁUBIEŃSKI Konstanty Ireneusz – Janów Podlaski, 20 XII 1863 • „Przegląd Katolicki” R. 1863 nr 52 (z 31 XII 1863), s. 827: „Dnia 20 XII odbyła się w Janowie konsekracja hr. Konstantego Łubieńskiego, biskupa augustowskiego. Aktu konsekracji dopełnił ks. biskup podlaski w asystencji księży biskupów sufraganów podlaskiego i lubelskiego”.

ŁUBIEŃSKI Tadeusz – Sankt Petersburg, 30 VI [18 VI st.st.] 1844 • „Tygodnik Petersburski” R. 1844 nr 49 (z 27 VI/9 VII 1844), s. 297: „Dnia 18 VI, w rzymsko-katolickim kościele św. Katarzyny, prezydujący w Rzymsko-Katolickim Duchownym Kolegium J.W. J.X. biskup Dmochowski, w asystencji dwóch innych biskupów, z licznym duchowieństwem tego wyznania, uroczyście konsekrował [...] mianowanego do Królestwa Polskiego biskupa J.W. X. Łubieńskiego, który w tym celu przybył tu do Petersburga z Warszawy”.

ŁUBIEŃSKI Władysław Aleksander – Warszawa, 7 V 1758 • „Kurier Polski” R. 1758 nr XIX, s. [1]: „Z Warszawy, dn. 10 V. Xiażę Jmć prymas, przybywszy tu w przeszły czwartek przed wieczorem, w niedzielę, w kaplicy Pałacu Królewskiego, celebrował sumę, podczas której, w asystencji Ichmościów XX. Dembowskiego, kujawskiego, [i] Sołtyka, kijowskiego, biskupów, także *pontificaliter* ubranych, Jmci X. Łubieńskiego, nominata arcybiskupa lwowskiego, konsekrował”.

MAJERCZAK Maciej – Warszawa, 14 XII 1862 • „Kurier Warszawski” R. 1862 nr 286 (z 3/15 XII 1862), s. 1615: „Wczoraj, w kościele archikatedralnym i metropolitalnym św. Jana, [miała miejsce] konsekracja biskupa. [...] Uroczystej ceremonii dopełnił arcybiskup warszawski, metropolita, na osobie J.X. Macieja Majerczaka, administratora diecezji kielecko-krakowskiej, wikariusza apostolskiego, dziekana kolegiaty kieleckiej, wyniesionego obecnie przez Ojca św. do godności biskupiej”.

MALCZEWSKI Franciszek – Warszawa, 5 XI 1815 • „Kurier Litewski” R. 1815 nr 89 (z 6 XI st.st.), s. 633: „Z Warszawy. Dnia 5 XI odprawiła się w tutejszym kościele Św. Krzyża XX. Misjonarzy uroczysta konsekracja J.W. J.X. Franciszka Skarbek Malczewskiego, biskupa kujawskiego, senatora. Obrządek konsekracji sprawował najpoważniej J.W. J.X. Gołaszewski, biskup wigierski, senator, któremu asystowali pontyfikalnie JJ. WW. Ichmościowie XX. Lewiński, biskup sufragan kujawski, i Malinowski, biskup cyreński [*sic!*]”.

MALCZYŃSKI Franciszek – Kalmeti, 25 VII 1870 • „Przegląd Katolicki” R. 1884/1885 nr 32 (z 5 II 1885), s. 268: „W roku 1870, dn. 24 V, [ks. Franciszek Malczyński] został prekonizowany biskupem alexyeńskim, a dnia 25 VII tr. otrzymał sakrę biskupią z rąk ks. Pietro Severiniego, biskupa ze Sappy w Albanii. Konsekracja odbyła się we wiosce Kalmeti (San Giovanni di Medua in Kalmeti, Albania), dwie godziny drogi od Alessio; tam też jest stała rezydencja ks. biskupa Malczyńskiego”.

MALINOWSKI Antonin – Warszawa, 22 XII 1782 • „Gazeta Warszawska” R. 1782 nr 103 (z 25 XII 1782), s. [1]–[2]: „W kościele tutejszym dominikanów odprawiła się w przeszłą niedzielę uroczysta konsekracja na biskupstwo cynneńskie Jmci X. Malino-

wskiego, Zakonu św. Dominika, sufragana miednickiego w diecezji żmudzkiej. Konsekratorem był Jmć X. Giedroyć, biskup żmudzki, współkonsekratorami zaś Jmć X. Cieciszowski, biskup koadiutor kijowski, oficjał tutejszy, i Jmć X. Naruszewicz, biskup koadiutor smoleński, pisarz Wielkiego Xięstwa Litewskiego, sekretarz Rady Nieustającej”.

MANASTYRSKI Antoni – Lwów, 8 XI 1863 • „Gazeta Lwowska” R. 1863 nr 257 (z 10 XI 1863), s. 1035: „W niedzielę 8 bm., przed południem, odbyła się w tutejszym kościele archikatedralnym obrządku łacińskiego uroczysta konsekracja nowo mianowanego biskupa przemyskiego ks. Manastyrskiego. Przy tym akcie uroczystym celebrował ks. arcybiskup Wierzchlejski w asystencji arcybiskupa obrządku ormiańskiego ks. Szymonowicza i ks. infułata Ostrawskiego”.

MANUGIEWICZ Mikołaj Jan – Warszawa, 10 XI 1822 • „Kurier Warszawski” R. 1822 nr 270 (z 11 XI 1822), s. [1]: „W dniu wczorajszym 10 bm. odbył się w kościele parafialnym Św. Krzyża XX. Misjonarzy [w Warszawie] obrządek poświęcenia na biskupstwo thaumaceńskie *in partibus infidelium* J.W. J.X. Mikołaja Manugiewicza, prałata kustosa metropolitalnego warszawskiego. Obrządek konsekracji sprawował J.W. J.X. Szczepan Hołowczyc, arcybiskup warszawski, prymas Królestwa, współkonsekratorami zaś byli J.W. J.X. Jan Paweł Woronicz, biskup krakowski, senator Królestwa, i J.W. J.X. Józef Koźmian, biskup karysteński, sufragan lubelski”.

MARSZEWSKI Michał Jan – Warszawa, 25 I 1857 • „Kurier Warszawski” R. 1857 nr 24 (z 14/26 I 1857), s. 125: „W dniu wczorajszym odbyty został z wielką okazałością obrzęd poświęcenia biskupa, [który] zowie się konsekracją, na osobie J.W. J.X. Michała Marszewskiego, prałata scholastyka katedry wrocławskiej i administratora diecezji kujawsko-kaliskiej, wyniesionego na stopień pasterza tejże diecezji. [...] [Ceremonia] odbyła się w kościele archikatedralnym i metropolitalnym św. Jana, [...] [gdzie] w prezbiterium znajdował się J.W. J.X. Beniamin Szymański, nominat biskup podlaski [...]. Konsekratorem J.W. J.X. Marszewskiego wczoraj był J.W. J.X. Antoni Melchior Fijałkowski, arcybiskup metropolita warszawski, [zaś] dwoma asystującymi biskupami JJ.WW. J.X. Jan Teraszkiewicz, biskup bełzki, administrator diecezji chełmskiej obrządku grecko-unickiego, i J.X. Tadeusz hr. Łubieński, biskup rodopolitański, sufragan kaliski”. • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1857, t. XXXII, s. 212: „W dniu 25 bm., w kościele metropolitalnym, został konsekrowany na biskupa kujawsko-kaliskiego dotychczasowy tej diecezji administrator J.W. Michał Marszewski. Konsekracji tej dopełnił J.W. arcybiskup metropolita warszawski w asystencji JJ.WW. biskupów hr. Łubieńskiego i Teraszkiewicza, bełzkiego, administratora diecezji chełmskiej”.

MASSALSKI Ignacy Jakub – Wilno, 9 V 1762 • „Kurier Warszawski” R. 1762 nr 39 (z 15 V 1762), s. [2]–[3]: „Z Wilna, dn. 10 V. Dnia wczorajszego w kościele katedralnym tutejszym odprawiło się poświęcenie na biskupstwo [wileńskie] Jmci X. biskupa naszego [...]. Jmć X. Horain, biskup hireneński, referendarz litewski, w asystencji Ichmościów XX. wileńskiego i białoruskiego sufraganów, [sprawował] mszę św. z obrządkami poświęcenia”.

DE MATHY Ludwik Józef – Warszawa, 7 V 1780 • „Gazeta Warszawska” R. 1780 nr 38 (z 10 V 1780) – *Suplement*, s. [1]–[2]: „W przeszłą niedzielę odprawiła się w kościele tutejszym PP. Wizytek [w Warszawie] konsekracja Jmci X. Ludwika Józefa de Mathy, metropolii gnieźnieńskiej, katedry poznańskiej i kolegiaty kruszwickiej kanonika, kościańskiego proboszcza, na biskupstwo thanazeńskie. Konsekratorem był Jmć X. Okęcki, biskup poznański i warszawski, [...] asystowali zaś Jmć X. Aleksandrowicz, biskup chełmski, i Jmć X. Cieciszowski, biskup koadiutor kijowski”.

MŁOCKI Symeon – Włodzimierz Wołyński, 20 IX 1779 • „Gazeta Warszawska” R. 1779 nr 78 (z 29 IX 1779) – *Suplement*, s. [1]–[2]: „Z Włodzimierza, dn. 22 IX. Dnia 20 t.m. odprawił się tu akt konsekracji Jmci X. Młockiego, biskupa włodzimierskiego i brzeskiego. Konsekratorem był Jmć X. Horbacki, biskup piński i turowski, administrator generalny metropolii całej Rusi, współkonsekratorami zaś byli Jmć X. Stecki, biskup [brak nazwy diecezji], i Jmć X. Komornicki, sufragana łucki”.

MŁODZIEJOWSKI Andrzej Stanisław – Łowicz, 2 II 1767 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1767 nr 12 (z 11 II 1767) – *Suplement*, s. [2]–[3]: „Z Łowicza, dnia 7 II. Nadeszła tu pewna wiadomość z Skierniewic, iż J.O. Xiążę Jmć prymas dnia 2 t.m. poświęcił na biskupstwo przemyskie Jmci X. Młodziejowskiego, podkanclerzego koronnego [...]. Asystowali wspomnianemu aktowi Ichmościowie XX. Ostrowski, kujawski, i Załuski, kijowski, biskupi”.

MORAWSKI Seweryn – Lwów, 26 VI 1881 • „Gazeta Lwowska” R. 1881 nr 144 (z 27 VI 1881), s. 3: „Konsekracja ks. biskupa Morawskiego odbyła się wczoraj w kościele katedralnym. Uroczystość [ta] rozpoczęła się o godzinie 9-ej, a skończyła o 12-ej w południe. [...] Ceremonii konsekracyjnych dopełnił arcybiskup lwowski, ks. arcybiskup Wierzchlejski, w asystencji ks. arcybiskupa obrządku ormiańskiego Romaszkana i ks. biskupa krakowskiego Dunajewskiego. Ks. biskup tarnowski Pukalski, zaskoczony słabością, nie mógł przybyć na uroczystości konsekracyjne”. • „Przegląd Kościelny” R. 1881/1882 nr 1 (z 7 VII 1881), s. 5: „Konsekracja ks. biskupa Morawskiego we Lwowie odbyła się w niedzielę 26 VI. Aktu tego dopełnił sędziwy ks. arcybiskup Wierzchlejski w asystencji ks. arcybiskupa Romaszkana, obrządku ormiańskiego, i ks. biskupa Dunajewskiego z Krakowa”. • „Wiadomości Kościelne” R. 1881 nr 14 (z 2 VII 1881), s. 116: „Przeszłej niedzieli odbyła się konsekracja ks. Morawskiego na biskupa sufragana archidiecezji lwowskiej. [...] Współkonsekratorami byli: ks. Romaszkan, arcybiskup ormiański, i ks. Dunajewski, biskup krakowski”.

MOSZYŃSKI Konstantyn – Warszawa, 15 VIII 1733 • „Kurier Polski” R. 1733 nr CXCI, s. 474: „Z Warszawy, dn. 19 VIII. W święto Wniebowzięcia Najświętszej Panny odprawiła się tu konsekracja Jmci X. Moszyńskiego, *ex Ordine S. Pauli Primi Eremitae*, biskupa inflanckiego, którą funkcję czynił Jmć X. nuncjusz w kościele OO. Paulinów *in assistentia* Ichmościów XX. biskupa i sufragana plockich [...]. Nazajutrz była konsekracja Jmci X. Grabowskiego, biskupa nilopolitańskiego, sufragana i oficjała poznańskiego, kanonika gnieźnieńskiego. *Actum consecrationis* odprawował Jmć X. biskup poznański *cum assistentia* Ichmościów XX. gnieźnieńskiego i łuckiego sufraganów”.

MOŹDŹENIEWSKI Maciej Paweł – Wilno, 18 V [6 V st.st.] 1817 [zob. niżej **Puzyrna Nikodem**]

NARUSZEWICZ Adam Stanisław – Warszawa, 28 V 1775 • „Gazeta Warszawska” R. 1775 nr 43 (z 31 V 1775), s. [1]–[2]: „W przeszłą niedzielę, w kolegiacie tutejszej [w Warszawie], odprawiło się uroczyste na biskupstwo emmauzyńskie święcenie Jmci X. Adama Stanisława Kostki Naruszewicza, koadiutora smoleńskiego, proboszcza niemęczyńskiego i onyksztadzkiego. Konsekratorem był Xiążę Jmć Poniatowski, biskup płocki, koadiutor krakowski, asystentami zaś Jmć X. Giedroyć, biskup inflancki, i Jmć X. Wodziński, biskup smoleński”.

NARZYMSKI Antoni – Warszawa, 27 IX 1778 • „Gazeta Warszawska” R. 1778 nr 78 (z 30 IX 1778), s. [1]–[2]: „W przeszłą niedzielę, w kolegiacie tutejszej [w Warszawie], odprawiła się uroczysta konsekracja na biskupstwo ewaryskie Jmci X. Antoniego Narzymskiego, sufragana i proboszcza pułtuskiego, infulata łaskiego, kanonika gnieźnieńskiego, opata koadiutora sulejowskiego. Konsekratorem był Xiążę Jmć Poniatowski, biskup płocki, koadiutor krakowski, współkonsekratorami zaś Xiążę Jmć sieluński Szembek, biskup koadiutor płocki, i Jmć X. Aleksandrowicz, biskup koadiutor chełmski, oficyał tutejszy”.

Nowak Anatol – Kraków, 30 XII 1900 • „Czas” R. 1900 nr 316 (z 31 XII 1900) – *Wydanie wieczorne*, s. 2: „Konsekracja ks. biskupa sufragana krakowskiego Anatola Nowaka odbyła się wczoraj o godzinie 9-tej rano w kościele Najświętszej Maryi Panny [w Krakowie]. [...] Ceremonia konsekracji rozpoczęła się od przybycia konsekratora, księcia biskupa Puzyry, współkonsekratorów – ks. biskupa Pelczara z Przemyśla i ks. biskupa sufragana Webera ze Lwowa oraz elekta ks. Nowaka. [Obecni byli również] metropolita lwowski hr. Szeptycki, ks. infulat archiprezbiter Krzemieński i ks. proboszcz Borsuk obrządku grecko-katolickiego. [...] Konsekracja zakończyła się o godzinie 11-ej przedpołudniem”.

Nowodworski Michał – Sankt Petersburg, 13 V [1 V st.st.] 1890 • „Przegląd Katolicki” R. 1890 nr 21 (z 10/22 V 1890), s. 329: „We wtorek dn. 13 V, w uroczystość śś. Apostołów Jana [*sic!*] i Jakuba podług starego stylu, miała miejsce w Petersburgu, w kościele św. Katarzyny przy klasztorze OO. Dominikanów, konsekracja ks. Michała Nowodworskiego na biskupa płockiego. Dopełnił jej biskup kujawsko-kaliski ks. Aleksander Bereśniewicz, w asystencji czterech biskupów: Zerra, Baranowskiego, Audziewicza i Zdanowicza”. [Zob. także wyżej **JACZEWSKI Franciszek**]

Okęcki Antoni Onufry – Warszawa, 14 IV 1771 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1771 nr 31 (z 17 IV 1771) – *Suplement*, s. [3]: „W przeszłą niedzielę uroczysta w kościele PP. Wizytek tutejszych [w Warszawie] [...] odprawiła się konsekracja Jmci X. Okęckiego na biskupstwo chełmskie przez Jmci X. biskupa poznańskiego oraz Ichmościów XX. kujawskiego i łuckiego biskupów. [...] Tegoż dnia pomieniony Jmć X. biskup chełmski zwyczajną przez Królem Jegomością senatorską przysięgę wykonał”.

OLECHOWSKI Józef – Pułtusk, 16 VII 1786 • „Gazeta Warszawska” R. 1786 nr 59 (z 26 VIII 1786), s. [1]–[2]: „Z Pułtuska, dn. 21 VII. W przeszłą niedzielę w kolegiacie tutejszej odprawiła się uroczysta konsekracja na biskupstwo uranopolitańskie Jmci X. Józefa Olechowskiego, sufragana i archidiakona krakowskiego. Konsekratorem był Xiążę Jmć pułtuski Szembek, biskup płocki, [...] a współkonsekratorami JJ.XX. biskupi Dębowski, kujawski, Gadomski, płocki, i Lenczowski, lubelski, sufragani”.

OLEŃZKI Józef – Warszawa, 28 II 1763 • „Gazette de Varsovie” R. 1763 nr 18 (z 2 III 1763) – *Supplement*, s. [2]: „De Varsovie, le 2. Mars. Le R.P. Joseph-Calasence Olendzki, prêtre de la Congregation des Ecoles Pieuses, de la Province Polonoise, a été sacré évêque de Cambisopol, suffragan de Kiovie, dimanche dernier dans l’église des PP. des Ecoles Pieuses de cette ville. Mr. le comte de Załuski, évêque de Kiovie, en a fait la cérémonie, assisté des Mrs. les comtes de Kierski, suffragan de Posen, secrétaire de la Couronne, et de Załuski, suffragan de Plocko”.

OSSOLIŃSKI Franciszek Kandyd – Lwów, 13 X 1765 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1765 nr 82 (z 26 X 1765), s. [1]–[2]: „Ze Lwowa, dn. 13 X. Odprawiła się tu w kościele XX. Franciszkanów w mieście solenna konsekracja na biskupstwo dardaneńskie Jmci X. Franciszka Kandyda Ossolińskiego, koadiutora biskupa bakońskiego, z Zakonu Franciszkańskiego wziętego, przez konsekratora Jmci X. Wacława Hieronima Sierakowskiego, arcybiskupa lwowskiego, i Ichmościów XX. Augustynowicza, arcybiskupa ormiańskiego, i Głowińskiego, biskupa hebroneńskiego, sufragana lwowskiego, konsekratorów”.

OSTASZEWSKI Tomasz – Warszawa, 12 XI 1815 • „Gazeta Warszawska” R. 1815 nr 91 (z 14 XI 1815) – *Dodatek Drugi*, s. 1845: „Dnia 12 bm. odbyło się [w Warszawie] poświęcenie J.W. Ostaszewskiego na biskupa płockiego. Dopelniał tego obrzędu J.W. Górski, senator, biskup kielecki, w asystencji J.W. Ciechanowskiego, senatora, biskupa chełmskiego grecko-unickiego, i J.W. Malinowskiego, biskupa cynneńskiego”.

OSTROWSKI Antoni Kazimierz – Hża, 2 VI 1753 • „Kurier Polski” R. 1753 nr DCCCLXXV, s. [2]: „Z Hży, dn. 10 VI. *Supervenit* tu Xiążę Jmć biskup krakowski do dóbr swoich *pridie* przed Zielonymi Świątkami, w które pierwszego dnia odprawiła się solenna konsekracja Jmci X. Ostrowskiego, biskupa inflanckiego, *in praesentia* Ichmościów XX. Leskiego, chełmińskiego, prezydenta Trybunału Radomskiego, tudzież Załuskiego, drezneńskiego i sufragana płockiego, biskupów. [...] Xiążę Jmć biskup krakowski *neo episcopum Livoniae in assistentia* pomienionych Ichmościów XX. chełmińskiego i drezneńskiego biskupów konsekrowawszy *pontificaliter* [...], zaprosił tychże Ichmościów gości na obiad do zamku”.

OSTROWSKI Daniel Eliaz – Warszawa, 30 VI 1816 • „Gazeta Warszawska” R. 1816 nr 53 (z 2 VII 1816) – *Dodatek*, s. 1233: „Dnia 30 VI, w tutejszej stolicy, w kościele PP. Wizytek [w Warszawie], poświęcony został na biskupstwo Bethsaidy *in partibus* J.W. Daniel Eliaz Korabita Ostrowski, sufragan łowicki, scholastyk metropolitalny gnieźnieński [...]. Konsekratorem był J.W. Jan Klemens Gołaszewski, biskup wigierski [...].

współkonsekratorami zaś J.WW. Antonin Malinowski, biskup cynneński, i Józef Koźmian, infułat zamoyski”.

PALLULON Mieczysław Leonard – Sankt Petersburg, 3 VI [22 V st.st.] 1883 • „Przegląd Katolicki” R. 1883 nr 25 (z 9/21 VI 1883), s. 399–400: „W niedzielę piątą po Wielkiej Nocy podług starego stylu, tj. dnia 3 VI (22 V), byliśmy uczestnikami dwóch konsekracji biskupich. Naprzód o godzinie 8-ej rano rozpoczęła się konsekracja ks. Antoniego Zerra, biskupa sufragana tyraspolskiego. Konsekratorem był ks. biskup wileński Karol Hryniewicki, biskupami asystentami zaś biskup lubelski Kazimierz Wnorowski i sufragan sejneński Józef Hollak. [...] Po chwilowej przerwie zaczęła się konsekracja ks. Mieczysława Leonarda Pallulona, biskupa diecezji żmudzkiej. Konsekwował elekta ks. biskup łucko-żytomierski Szymon Kozłowski, asystowali zaś biskupi Wnorowski i Hollak. Obecny był również ks. biskup Zerr. [...] Konsekracja ks. biskupa Pallulona zakończyła szereg obrzędów konsekracyjnych, w których przez parę następujących po sobie niedziel mieliśmy szczęście brać udział [w Sankt Petersburgu]”.

PAŁUCKI Michał – Warszawa, 29 V 1792 [zob. wyżej **BUTRYMOWICZ Adrian**]

PAWŁOWSKI Franciszek – Warszawa, 27 V 1827 • „Gazeta Warszawska” R. 1827 nr 145 (z 30 V 1827), s. 1461; „Kurier Warszawski” R. 1827 nr 142 (z 28 V 1827), s. 583: „Dnia 27 bm., w kościele metropolitalnym św. Jana [w Warszawie], odbył się obrzęd konsekracji J.W. J.X. Franciszka Pawłowskiego, sufragana warszawskiego, dziekana katedralnego kujawskiego, na dostojność biskupią (dulmeński *in partibus*). Konsekwował J.W. J.X. Skarszewski, arcybiskup warszawski, współkonsekratorami byli J.W. J.X. Prażmowski, biskup płocki, senator, i J.W. J.X. Dziecielski, biskup lubelski”.

PELCZAR Józef Sebastian – Przemyśl, 19 III 1899 • „Gazeta Kościelna” R. 1899 nr 12–13 (z 23–30 III 1899), s. 89: „Dnia 19 bm., w swej starożytnej katedrze [w Przemyślu], dostojny przemyski pasterz konsekwował swego nowego sufragana, biskupa melitopolitańskiego Józefa Pelczara, w asystencji księcia biskupa krakowskiego i greckiego biskupa w Przemyślu. W uroczystości brali udział [także] ks. arcybiskup Isakowicz i ks. biskup Weber”.

PEŁESZ Julian – Lwów, 1 XI 1885 • „Przegląd Kościelny” R. 1885/1886 nr 16 (z 15 X 1885), s. 127: „Konsekracja ks. biskupa Pełesza naznaczona została na niedzielę dnia 1 XI. Konsekratorem będzie ks. metropolita Sylwester Sembratowicz”. • „Gazeta Lwowska” R. 1885 nr 250 (z 2 XI 1885), s. 4: „Akt konsekracji pierwszego władcy stanisławowskiego, ks. dr. Juliana Pełesza, odbył się wczoraj we Lwowie, w cerkwi metropolitalnej św. Jerzego [...]. Poważny ten akt rozpoczął się po godzinie 10-ej z rana [z udziałem] metropolity ks. Sylwestra Sembratowicza, jako konsekratora, [i] współkonsekratorów: ks. Seweryna Morawskiego i ks. Izaaka Isakowicza. [...] Trzeci współkonsekrator, biskup przemyski obrządku grecko-katolickiego ks. Jan Stupnicki, nie przybył z powodu choroby (przybył natomiast z tej diecezji ks. rektor seminarium duchownego Kuiłowski)”.

PIEŃKOWSKI Wincenty – Sankt Petersburg, 31 VII [19 VII st.st.] 1853 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1853, t. XXV, s. 210–211: „Z Petersburga. Dnia 19/31 VII w kościele św. Katarzyny przy Newskim Prospekie odbył się uroczysty akt konsekracji J.W. Wincentego Pieńkowskiego, biskupa diecezji lubelskiej. Dopełnił poświęcenia J.W. Ignacy Hołowiński, metropolita arcybiskup mohylewski; asystowali umyślnie w tym celu do stolicy przybyli: J.W. Żyliński, biskup wileński, i J.W. Borowski, biskup łucko-żytomierski”.

PLATER Henryk – Warszawa, 23 I 1859 • „Kurier Warszawski” R. 1859 nr 22 (z 12/24 I 1859), s. 105: „Wczoraj, w kościele metropolitalnym św. Jana [w Warszawie], J.W. J.X. Henryk hrabia Plater, kanonik kolegiaty łowickiej, proboszcz miasta Łodzi, konsekrowany został na biskupa mosynopolitańskiego *in partibus*, sufragana łowickiego, przez J.W. J.X. Fijałkowskiego, arcybiskupa metropolite warszawskiego, jako konsekratora, w asystencji J.W. J.X. Michała Marszewskiego, biskupa diecezji kujawsko-kaliskiej, [i] J.W. J.X. Szymańskiego, biskupa diecezji podlaskiej”. • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1859, t. 3 (n.s.), s. 205–207: „W 3-ią niedzielę po Trzech Królach, dnia 23 I b.r., w kościele metropolitalnym św. Jana w Warszawie odbyła się konsekracja J.W. ks. Henryka hr. Platera na biskupa mosynopolitańskiego *in partibus* i sufragana łowickiego. Konsekratorem był J.W. ks. Fijałkowski, arcybiskup metropolita warszawski, a współkonsekratorami JJ.WW. Michał Marszewski, biskup kujawsko-kaliski, i Beniamin Szymański, biskup podlaski”.

PLĄSKOWSKI Fabian Franciszek – Warszawa, 9 VIII 1750 • „Kurier Polski” R. 1750 nr DCXXV, s. [2]: „Z Warszawy, dn. 12 VIII. W przeszłą niedzielę, w kościele XX. Misionarzy tutejszych, odprawiła się konsekracja Jmci X. Pląskowskiego na sufraganię chełmińską. Xiążę Jmć biskup warmiński był konsekratorem, *in assistentia* Ichmościów XX. Leskiego, chełmińskiego, i Sołtyka, koadiutora kijowskiego, biskupów”.

PLEJEWSKI Konstanty Wincenty – Warszawa, 8 II 1824 • „Kurier Warszawski” R. 1824 nr 35 (z 9 II 1824), s. [1]: „Wczoraj, w kościele metropolitalnym [w Warszawie], odbył się obrzęd konsekracji J.W. J.X. Konstantego Plejewskiego, sufragana płockiego, na biskupa lengoneńskiego. Konsekrował J.W. J.X. Prażmowski, biskup płocki; współkonsekratorami byli J.WW. J.XX. Lewiński, biskup podlaski, senator, i Dziecielski, biskup aretański, sufragan kujawsko-kaliski”.

PODOSKI Gabriel Jan – Warszawa, 27 IX 1767 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1767 nr 78 (z 30 IX 1767) – *Suplement*, s. [3]–[4]: „W niedzielę przeszłą 27 IX, w kolegiacie tutejszej [w Warszawie], przy obecności Najjaśniejszego Monarchy tudzież licznie zgromadzonego państwa, [...] uroczysta odprawiła się konsekracja Xiążęcia Jmci prymasa. Konsekratorem był Xiążę Jmć biskup krakowski, a współkonsekratorami Ichmościowie XX. kujawski i płocki biskupi [...]. Pod skończonych aktu tego obrzędach Xiążę Jmć prymas udał się na obiad do Xiążęcia Jmci biskupa krakowskiego wraz z wielu innymi zaproszonymi panami. Nazajutrz dawał u siebie obiad Xiążę Jmć prymas dla Króla Jegomości i innych panów tu przytomnych”.

POLLNER Karol Ludwik – Sankt Petersburg, 5 VII [23 VI st.st.] 1885 • „Przegląd Kościelny” R. 1885/1885 nr 4 (z 23 VII 1885), s. 32: „Konsekracja ks. Pollnera na biskupa sufragana diecezji wrocławskiej odbyła się 5 VII w kaplicy arcybiskupiej w Petersburgu. Konsekratorem był ks. metropolita Gintowt, asystentami biskupi sufragani ks. Baranowski z diecezji żmudzkiej i ks. Ruszkiewicz z archidiecezji warszawskiej. Nowy biskup rozchorował się mocno po swej konsekracji”.

POPIEL (CHOŚCIAK-POPIEL) Wincenty Teofil – Płock, 6 XII 1863 • „Kurier Warszawski” R. 1863 nr 291 (z 9/21 XII 1863), s. 1485; „Przegląd Katolicki” R. 1863 nr 50 (z 17 XII 1863), s. 794–795: „Dzień 6 XII r.b. na bardzo długo pozostanie w pamięci mieszkańców Płocka. Odbyta w tym dniu uroczystość konsekracji ks. Wincentego Teofila Popiela, biskupa diecezji płockiej, wielkie na wszystkich wywarła wrażenie, [bo- wiem] jest to druga dopiero konsekracja, dokonana w naszej katedrze (pierwsza miała miejsce w roku 1818, gdy był poświęcany na biskupstwo płockie śp. Adam Michał Prażmowski, mąż wielkiej nauki, przez śp. Malczewskiego, arcybiskupa warszawskiego; czy dawniej ceremonie te były odbywane w naszej katedrze, wzmianki żadnej znaleźć nie można w aktach kapitulnych). [...] O godzinie 10-tej ks. biskup nominat wraz z konsekratorem, ks. biskupem Henrykiem hr. Platerem, sufraganiem łowickim, przybył do katedry, [gdzie] obrzęd konsekracji odbył się zwykłym porządkiem, wedle przepisów ceremoniału Świętego Rzymsko-Katolickiego Kościoła. Dostojnemu elektowi towarzyszyli w czasie obrzędu ks. Tomasz Myśliński, prałat kustosz katedry płockiej, i ks. Antoni Baliński, kanonik tejże katedry”.

POTKAŃSKI (PODKAŃSKI) Franciszek – Kraków, 29[?] IX 1753 • „Kurier Polski” R. 1753 nr XII, s. [3]: „Z Krakowa, dn. 30 IX. Za przybyciem tu Ichmościów XX. inflanckiego i bakońskiego biskupów, odprawiła się tu dnia dzisiejszego, w kościele PP. Wizytek, konsekracja Jmci X. Potkańskiego, sufragana krakowskiego, którego Xiążę Jmć pasterz [diecezji krakowskiej], *in assistentia* wspomnianych Ichmościów XX. biskupów, konsekrował”.

POTOCZKI Jan Antoni – Lwów, 12 III 1826 • „Gazeta Lwowska” R. 1826 nr 34 (z 22 III 1826), s. 141: „Mianowany od Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości biskupem przemyskim obrządku łacińskiego J.W. X. Jan Potoczki, kawaler Orderu Leopolda, dotychczasowy kanonik honorowy lwowski, proboszcz stanisławowski, był dnia 12 t.m. w tutejszym kościele katedralnym [we Lwowie] przez J.W. X. Andrzeja Alojzego hrabiego Ankwicza, prymasa Królestw Galicji i Lodomerii, arcybiskupa lwowskiego, konsekrowany [został] w czasie mszy św. [...] Asystującymi byli przy tym świętym i uroczystym obrzędzie J.W. X. Michał Lewicki, tutejszy metropolita grecko-katolickiego obrządku, i J.X. Jan Hofmann, proboszcz katedralny lwowski, opat żółkiewski”.

POWSŁAWSKI Jerzy – Połock, 25 III 1781 • „Gazeta Warszawska” R. 1781 nr 31 (z 18 IV 1781) – *Suplement*, s. [1]–[2]: „Z Połocka, dn. 2 IV. W dzień Zwiastowania Matki Boskiej odprawiła się tu uroczysta konsekracja na biskupstwo alalieńskie, przy urzędzie sufraganii zadźwińskiej, Jmci X. Jerzego Powśławskiego, przedtem oficjała i archidiakona inflanckiego, przez [...] Jmci X. Stanisława Siostrzeńcewicza, biskupa bia-

łoruskiego [...]. Współkonsekratorami byli Jmć X. Łopaciński, biskup trypolitański, sufragan żmudzki, i Jmć X. Towiański, biskup karpazeński, sufragan białoruski. Ta ceremonia odbyła się w kościele XX. Jezuitów tutejszych”.

PRAŻMOWSKI Adam Michał – Płock, 7 VI 1818 [zob. wyżej **POPIEL Wincenty Teofil**]

PRÓSZYŃSKI Józef – Warszawa, 21 IX 1777 • „Gazeta Warszawska” R. 1777 nr 77 (z 24 IX 1777), s. [1]: „Z wielką paradą w przeszłą niedzielę, wyjechawszy rano ze swego pałacu Jmć X. nuncjusz Stolicy Apostolskiej do kościoła XX. Misjonarzy tutejszych [w Warszawie], odprawił tam uroczystą konsekrację (konsekratorów mając JJ.XX. inflanckiego i smoleńskiego biskupów) Jmci X. Prószyńskiego na biskupstwo meliteńskie”.

PRZEDWOJEWSKI Antonin Kornel – Warszawa, 23 X 1768 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1768 nr 86 (z 26 X 1768) – *Suplement*, s. [4]: „Dnia 23 t.m. w kościele PP. Widytek tutejszych [w Warszawie] uroczysta Jmci X. Przedwojewskiego, kapucyna, na biskupstwo bolineńskie odbyła się konsekracja przez Xiążecia Jmci prymasa w asystencji Ichmościów XX. Szeptyckiego, płockiego, i Ossolińskiego, bakońskiego, biskupów”.

PRZYŁUSKI Leon – Poznań, 27 IV 1845 • „Gazeta Kościelna” R. 1845 nr 18 (z 5 V 1845), s. 140: „W dniu 27 IV (*Dominica V post Pascha*) odbyła się w kościele metropolitalnym poznańskim, o godzinie 6-ej z rana, konsekracja arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego Leona Przyłuskiego. Konsekratorem był biskup Dąbrowski, sufragan poznański, któremu asystowali prałat kapituły poznańskiej Gajerowicz i kanonik metropolitalny gnieźnieński Grzeszkiewicz”.

PUZYNA Jan Maurycy – Rzym, 25 III 1886 • „L'Osservatore Romano” R. 1886 nr 69 (z 27 III 1886), s. [3]: „Ieri [*sic!*], alle 8. antimeridiana, Sua Eminenza Reverendissima cardinale Miecislao Ledochowski, nella chiesa di S. Giovanni Canzio, appartenente al Pontificio Collegio Polacco, ha consacrato l'Illustrissimo e Reverendissimo Monsignore Kniaz de Kozielsko Puzyna, nominato per breve vescovo titolare di Menfi, destinato ausiliare di Leopoli in Galizia nella Polonia austriaca. Vescovi assistenti erano gl'Illustrissimi e Reverendissimi Monsignori Schönborn, arcivescovo di Praga, e Sembratowicz, arcivescovo di Leopoli. La sacra funzione era assistita dagli alunni del Collegio Polacco. Erano presenti Sua Eccellenza il conte Paar, ambasciatore d'Austria-Ungheria presso la Santa Sede, molti monsignori e distintissimi personaggi, specialmente della Polonia. Dopo la sacra funzione tutti gli invitati, passati nelle magnifiche sale del Collegio, ornate a festa per la circostanza, presentarono le loro felicitazioni e gli auguri più cordiali al novello vescovo”. • „Gazeta Lwowska” R. 1886 nr 70 (z 27 III 1886), s. 5: „Konsekracja ks. Puzyny na biskupa sufragana lwowskiego odbyła się dnia 21 III w kościele przy Kolegium Polskim [w Rzymie]. Aktu konsekracji dokonał ks. kardynał hr. Ledóchowski; współkonsekratorami byli: ks. Sembratowicz, były arcybiskup metropolita lwowski, oraz hr. Schönborn, arcybiskup praski”.

PUZYNA Nikodem – Wilno, 15 V [3 V st.st.] 1817 • „Kurier Litewski” R. 1817 nr 38 (z 11 V st.st.), s. [1]: „Wilno. W dzień Wniebowstąpienia Pańskiego, 3 V, odprawił się w katedrze tutejszej z wielką świetnością obrządek konsekracji J.O. Xięcia Puzyny, biskupa sufragana wileńskiego. Trzech biskupów wchodziło do spełnienia tego obrządku: J.W. Kossakowski, sufragan kurlandzki, J.W. Xiążę Giedroyć, sufragan żmudzki, i J.W. Hołownia, sufragan metropolitalny wileński. [...] Po skończonej kościelnej ceremonii Xiążę biskup dawał obiad dla biskupów konsekratorów, całej kapituły i duchowieństwa, rodziny i urzędników. Dnia 6 V, w dzień konsekracji J.W. Mozdzeniewskiego, sufragana mohylewskiego, tenże Xiążę biskup miał u siebie na obiedzie familijnym [...] biskupów: nowo konsekrowanego i konsekratorów [...]. Dnia 10 V, w dzień konsekracji J.W. Kundzicza, sufragana trockiego, dawał także obiad tenże Xiążę biskup Puzyna, na którym znajdował się nowo konsekrowany i konsekratorowi biskupi, kapituła oraz cały Uniwersytet Wileński”.

REDNER Leon – Pelplin, 9 I 1887 • „Przegląd Kościelny” R. 1887 (półrocze I), s. 68–69: „W niedzielę 9 I r.b. odbyła się w kościele katedralnym w Pelplinie konsekracja ks. dr. Leona Rednera na biskupa chełmińskiego oraz jego intronizacja. Konsekrację odbył nasz ksiądz arcybiskup [gnieźnieńsko-poznański] w asystencji biskupa warmińskiego, ks. Thiela, i protonotariusza apostolskiego ks. Klingenberga”.

RIOKOUR (RIAUCOUR) Ludwik – Warszawa, 1 VI 1749 • „Kurier Polski” R. 1749 nr DCLXIII, s. [1]–[2]: „Z Warszawy, dn. 4 VI. W przeszłą niedzielę odprawiła się tu w kościele XX. Misjonarzy solenna konsekracja Jmci X. Ludwika Ryokoura na biskupstwo ptolemadejskie. Konsekratorem był Jmć X. Dębowski, biskup płocki, tudzież *assistentes* Ichmościowie XX. Dobiński, gnieźnieński, i Załuski, płocki, sufragani”.

ROGOWSKI Iwo Onufry – Warszawa, 27 II 1786 • „Gazeta Warszawska” R. 1786 nr 18 (z 4 III 1786) – *Suplement*, s. [1]: „W przeszłą niedzielę, w kościele tutejszym PP. Wizytek [w Warszawie], [...] odprawiła się uroczysta konsekracja Jmci X. Iwona Rogowskiego, oficjała chełmińskiego, [...] na biskupstwo *in partibus* kamaceńskie i sufraganię chełmińską. Konsekratorem był Xiążę Jmć pułtuski Szembek, biskup płocki, a współkonsekratorami Jmć X. Cieciszowski, biskup kijowski, i Jmć X. Naruszewicz, biskup koadiutor smoleński, pisarz Wielkiego Księstwa Litewskiego, sekretarz Rady Nieustającej”.

ROKITNICKI Kazimierz – Warszawa, 30 XII 1764 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1765 nr 1 (z 2 I 1765) – *Suplement*, s. [3]: „W przeszłą niedzielę uroczysty na sufraganię płocką odprawił się w kolegiacie tutejszej [w Warszawie] akt konsekracji Jmci X. Rokitnickiego, oficjała płockiego, którego konsekratorami byli Ichmościowie XX. płocki, kijowski i smoleński biskupi. Akt ten Jego Królewska Mość przytomnością swoją wraz z różnymi panami przyozdobić raczył”.

ROMASZKAN Grzegorz Józef – Lwów, 30 IV 1876 • „Wiadomości Kościelne” R. 1876 nr 13 (z 1 V 1876), s. 134: „W niedzielę 30 IV odbyła się w archikatedrze łacińskiej [we Lwowie] konsekracja ks. Grzegorza Józefa Romaszkana, arcybiskupa lwowskiego ob-

rządu ormiańskiego. Konsekratorem był ks. arcybiskup Wierchlejski; asystowali mu ks. metropolita Sembratowicz i ks. biskup Stupnicki z Przemyśla. [...] [Na zakończenie ceremonii] ks. arcybiskup Wierchlejski przypomniał, że przed 30 laty sam otrzymał konsekrację z rąk św. arcybiskupa ormiańskiego Stefanowicza, za co się teraz podobną usługą jego następcy mógł odwdziżyć”.

ROSTOCKI Teodor – Radomyśl, 19 VI 1785 • „Gazeta Warszawska” R. 1785 nr 65 (z 9 VII 1785) – *Suplement*, s. [1]–[2]: „Z Radomyśla, dn. 21 VI. W przeszłą niedzielę, tj. dnia 19 t.m., odprawił się tu akt konsekracji na biskupstwo chełmskie rytu grecko-unickiego J.X. Teodora Rostockiego, [...] bazylianina [...], na ostatek prowincjała. [...] Konsekratorem był [...] J.X. Jason Smogorzewski, arcybiskup metropolita całej Rusi, konkonsekratorami zaś JJ.XX. Cyprian Stecki, biskup łucki rytu grecko-unickiego, i Jan Chryzostom Kaczkowski, biskup kariopolski, sufragan łucki”.

RUSZKIEWICZ Kazimierz – Sankt Petersburg, 6 VII [24 VI st.st.] 1884 [zob. wyżej LUBOWIDZKI Cyryl]

RYBIŃSKI Józef Ignacy – Wolbórz, 22 V 1774 • „Gazeta Warszawska” R. 1774 nr 42 (z 28 V 1774), s. [1]: „W przeszłą niedzielę wiele państwa wyjechało do Wolborza na uroczysty akt konsekracji Jmci X. Rybińskiego, koadiutora kujawskiego, który w przeszłą niedzielę Zielonych Świątek odprawił tam Jmć X. biskup kujawski”.

RYDZYŃSKI Franciszek Ksawery – Warszawa, 16 I 1781 • „Gazeta Warszawska” R. 1781 nr 6 (z 20 I 1781), s. [1]: „W kolegiacie tutejszej [w Warszawie] msza św. odprawiała się i *Te Deum laudamus* śpiewane było przez Jmci X. Xawerego Rydzyńskiego, sufragana i archidiacona poznańskiego, scholastyka gnieźnieńskiego, na biskupstwo nikopolitańskie w kościele tutejszym PP. Wizytek przez pasterza naszego Jmci X. Okęckiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego, kanclerza wielkiego koronnego, w asystencji Jmci X. Sierakowskiego, biskupa inflanckiego, i Xiążęcia Jmci sieluńskiego Szembeka, biskupa koadiutora plockiego, w przeszłą niedzielę konsekrowanego”.

RYŁŁO Maksymilian – Połock, 24 II 1759 • „Kurier Polski” R. 1759 nr XI, s. [4]: „Z Połocka, dn. 24 II. W archikatedrze tutejszej Jmć X. Hrebnicki, metropolita całej Rusi, konsekrował na biskupstwo chełmskie *ritus Graeci* Jmci X. Maksymiliana Ryłłę, w asystencji – za pozwoleniem Stolicy Apostolskiej – dwóch Ichmościów XX. opatów: Jackowskiego, brasławskiego, i Książewicza, trockiego”.

SAPIEHA Józef Julian – Wilno, 1 IX 1737 • „Kurier Polski” R. 1737 nr XXXVI, s. [3]–[4]: „Z Wilna, dn. 8 IX. W przeszłą niedzielę odprawił się tu w kościele katedralnym akt konsekracji Jmci X. Sapiehy, referendarza Wielkiego Księstwa Litewskiego, na biskupstwo diecezarskie, przy koadiutorii i sufraganii wileńskiej. Któremu to aktowi *aderant* Ichmościowie XX. Zienkowicz, wileński, Karp, żmudzki, Gosiewski, smoleński, biskupi, Jmć X. Horain, sufragan żmudzki, *qua consecratores*”.

SEMBRATOWICZ Sylwester – Lwów, 20 IV 1879 • „Gazeta Lwowska” R. 1879 nr 91 (z 21 IV 1879), s. 4: „Konsekracja nowo mianowanego biskupa juliopolitańskiego *in par-*

tibus infidelium, ks. dr. Sylwestra Sembratowicza, odbyła się w sposób uroczysty dnia wczorajszego w kościele archikatedralnym św. Jerzego [we Lwowie]. Aktu konsekracji dokonał ks. metropolita [Józef] Sembratowicz wraz z ks. arcybiskupem Wierzchlejskim i ks. arcybiskupem Romaszkanem. Następnie odprawił solenną mszę ks. metropolita w asystencji ks. biskupa Stupnickiego, nowo konsekrowanego ks. biskupa i kanoników kapituły lwowskiej i przemyskiej”.

SIERAKOWSKI Antoni Maciej – Warszawa, 2 II 1779 • „Gazeta Warszawska” R. 1779 nr 10 (z 3 II 1779), s. [1]: „Uroczysta konsekracja Jmci X. Sierakowskiego na biskupstwo inflanckie dnia wczorajszego odprawiła się w kościele tutejszym PP. Wizytek [w Warszawie]. Konsekratorem był Jmć X. nuncjusz apostolski, współkonsekratorami zaś JJ.XX. Giedroyć, biskup żmudzki, i Cieciszowski, biskup koadiutor kijowski”.

SKARSZEWSKI Wojciech Józef – Warszawa, 6 II 1791 • „Gazeta Warszawska” R. 1791 nr 12 (z 9 II 1791), s. [1]–[2]: „W przeszłą niedzielę, w tutejszym kościele PP. Wizytek, odprawiła się uroczysta konsekracja Jmci X. Wojciecha Skarszewskiego na biskupstwo chełmskie i lubelskie [...]. Konsekratorem był [...] J.X. Okęcki, biskup poznański i warszawski, konkonsekratorami zaś J.X. Cieciszowski, biskup kijowski, i J.X. Gorzeński, biskup smoleński”.

SKÓRKOWSKI Karol – Warszawa, 25 I 1830 • „Kurier Warszawski” R. 1830 nr 24 (z 25 I 1830), s. 107; „Gazeta Warszawska” R. 1830 nr 25 (z 26 I 1830), s. 215–216: „Onegdaj w kościele Św. Krzyża [w Warszawie] odbyła się z wielką uroczystością [...] konsekracja J.W. Karola Sariusza Skórkowskiego, biskupa krakowskiego. Konsekratorem był J.W. Burzyński, biskup sandomierski, współkonsekrującymi byli J.WW. biskupi Koźmian, kaliski, i Manugiewicz, augustowski”.

SOLECKI Łukasz – Przemyśl, 14 V 1882 • „Wiadomości Kościelne” R. 1882 nr 9 (z 29 VI 1882), s. 72: „Konsekracja ks. biskupa Ł. Soleckiego odbędzie się w Przemyślu [...] w V niedzielę po Wielkiej Nocy, tj. 14 V. Konsekratorem będzie ks. nuncjusz wiedeński, Monsignor S. Vannutelli, a konkonsekratorami ks. biskup miejscowy *ritus Graeci* J. Stupnicki i ks. biskup sufragan lwowski S. Morawski”. • „Gazeta Lwowska” R. 1882 nr 111 (z 15 V 1882), s. 3–4: „Z wielką okazałością odbył się wczoraj uroczysty akt konsekracji i intronizacji nowo mianowanego biskupa przemyskiego obrządku rzymsko-katolickiego ks. Łukasza Soleckiego. Głównym konsekratorem był nuncjusz wiedeński, arcybiskup Serafino Vanutelli, współkonsekratorami biskupi Jan Stupnicki z Przemyśla i Seweryn Morawski ze Lwowa. Obecni byli również metropolita grecko-katolicki Józef Sembratowicz i jego sufragan Sylwester Sembratowicz ze Lwowa, biskup krakowski Albin Dunajewski oraz sufragan przemyski Ignacy Łobos”. • „Przegląd Kościelny” R. 1881/1882 nr 45 (z 11 V 1882), s. 360–361; nr 47 (z 25 V 1882), s. 378–379: „Konsekracja i intronizacja ks. Soleckiego, biskupa przemyskiego, odbyła się w niedzielę V po Wielkanocy, 14 V, w Przemyślu [...]. Przybyli [na nią] ze Lwowa ks. metropolita Sembratowicz, ks. biskup Morawski i sufragan unicki, ks. biskup Sylwester Sembratowicz, [a] z Krakowa nuncjusz apostolski, arcybiskup Vannutelli w towarzystwie ks. Du-

najewskiego, biskupa krakowskiego. [...] Aktu konsekracji dokonał nuncjusz w asystencji biskupów: ks. Morawskiego i ks. Stupnickiego”.

SOŁTYK Kajetan Ignacy – Toruń, 9 XI 1749 • „Kurier Polski” R. 1749 nr DCLXXXIII, s. [1]–[2]: „Z Torunia, 16 XI. W niedzielę przeszłą odprawiła się konsekracja Jmci X. Sołtyka, biskupa emauskiego, koadiutora biskupstwa kijowskiego, który [...] udał się [...] wespół z Jmcią X. biskupem chełmińskim, tudzież kujawskim, chełmińskim i chełmskim sufraganami [...] do kościoła farnego św. Jana i tam tenże akt konsekracji [został] odprawiony”.

SOSNOWSKI Leon Konstantyn – Warszawa, 30 III 1767 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1767 nr 26 (z 1 IV 1767) – *Suplement*, s. [4]: „Xiążę Jmć biskup warmiński dnia zaonegdajszego, w kościele XX. Misjonarzy tutejszych, z Ichmościami XX. Załuskim, kijowski, i Hylzenem, przeszłym smoleńskim, biskupami, konsekrował Jmci X. Sosnowskiego, sufragana inflanckiego, na biskupstwo aretuzjańskie”.

SOTKIEWICZ Antoni Franciszek – Sankt Petersburg, 20 V [8 V st.st.] 1883 • „Przeгляд Katolicki” R. 1883 nr 24 (z 2/14 VI 1883), s. 384–386: „Petersburg. Konsekracje nowych biskupów odbywają się bez przerwy w każdą niedzielę. [...] Notujemy z kolei konsekracje biskupów sandomierskiego Antoniego Sotkiewicza i lubelskiego Kazimierza Wnorowskiego, [które] odbyły się jedna po drugiej w niedzielę III po Wielkiej Nocy według tutejszej rachuby, tj. dnia 8/20 V. Naprzód konsekrowany był ks. biskup Sotkiewicz. Konsekratorem był arcybiskup metropolita warszawski Popiel, asystentami zaś biskupi wileński Hryniewicki i łucko-żytomierski Kozłowski. [...] Po chwilowej przerwie rozpoczęła się konsekracja drugiego elekta, ks. biskupa Wnorowskiego. Konsekratorem był arcybiskup metropolita mohylewski Gintowt, współkonsekratorami zaś biskupi kujawsko-kaliski Bereśniewicz oraz kielecki Kuliński – niegdyś uczeń, a potem zwierzchnik dostojnego elekta. [...] Miejscem konsekracji był kościół św. Katarzyny”.

STABLEWSKI Florian – Gniezno, 17 I 1892 • „Kurier Poznański” R. 1892 nr 14 (z 19 I 1892), s. [1]–[2]: „W Gnieźnie, w dniu 17 I. [...] W niedzielę 17 bm. rano [...] ks. arcy-pasterz o godzinie 9-ej udał się do katedry na [swą] konsekrację. Towarzyszyli mu książę biskup wrocławski ks. Kopp, biskup chełmski ks. Redner, obydwaj biskupi sufragani: poznański ks. dr Likowski i gnieźnieński ks. dr Andrzejewicz. [...] Konsekratorem [elekta] był książę biskup wrocławski Kopp [...], asystowali księża biskupi chełmiński i [sufragan] poznański”.

STANIEWSKI Józef Maksymilian – Sankt Petersburg, 20 II [8 II st.st.] 1859 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1859, t. 3 (n.s.), s. 453: „Dnia 10 II [*sic!*], w kościele parafialnym p.w. św. Katarzyny, przy asystencji całego duchowieństwa katolickiego, znajdującego się w Petersburgu, oraz licznie zabranych wiernych, odbył się akt konsekracji byłego przeora dominikanów, dziekana petersburskiego J.W. Maksymiliana Staniewskiego na biskupa platejeńskiego *in partibus* i sufragana mohylewskiego. Konsekratorem był metropolita rzymsko-katolickich kościołów w Cesarstwie [Rosyjskim], arcybiskup mohylewski J.W. Wacław Żyliński, asystentami zaś JJ.WW. Wincenty Lipski, biskup jono-

politański, sufragan tyraspolski, Antoni Fijałkowski, biskup tanejski, sufragan kamieniecki, i Stanisław Adam Krasiński, biskup wileński”.

STECKI Cyprian – Łuck, 10 VII [29 VI st.st.] 1777 • „Gazeta Warszawska” R. 1777 nr 61 (z 30 VII 1777) – *Suplement*, s.[1]–[2]: „Z Łucka, dn. 16 VII. W przeszły czwartek, jako w dzień uroczysty śś. Apostołów Piotra i Pawła podług kalendarza ruskiego, odprawił się tu w kościele pojezuickim akt konsekracji Jmci X. Cypriana Steckiego na biskupstwo łuckie i ostrogskie *Graeci ritus*, wakujące po śmierci Jmci X. Sylwestra Rudnickiego. Konsekratorem był Jmć X. Felicjan Wołodkowicz, metropolita całej Rusi, konkonekratorami zaś Ichmościowie XX. Antonin Młodowski, biskup brzeski, koadiutor i administrator biskupstwa brzeskiego, i Franciszek Komornicki, biskup ceszaropolitański, sufragan łucki”.

STEFANOWICZ Franciszek – Rzym, 1 I 1855 • „Giornale di Roma” R. 1855 nr 2 (z 3 I 1855), s. 5: „Sua Eminenza Reverendissima il signor cardinale Fransoni, prefetto della Sacra Congregazione di Propaganda, il primo dell’anno, sacro alla Circoncisione di Nostro Signore, si condusse in treno alla venerabile chiesa di S. Claudio de’Borgognoni, ove coll’assistenza di Monsignor Cullen, arcivescovo di Dublin, e di Monsignor Grant, vescovo di Southwark, consagrò Monsignor Francesco Stefanowitz, eletto vescovo titolare Samosatense e deputato suffraganeo all’arcivesovo di Posnania. Assisterettero alla solenne cerimonia non solo il clero addetto a quella chiesa, ma grande copia de’ fedeli, fra cui si distinguevano molti illustri personaggi forastieri e romani”.

STEFANOWICZ Samuel Cyryl – Lwów, 1 VII 1832 • „Gazeta Lwowska” R. 1832 nr 78 (z 3 VII 1832), s. 461: „Lwów, dn. 2 VII. Wczoraj, w niedzielę dn. 1 bm., J.W. arcybiskup lwowski obrządku łacińskiego, w asystencji JJ.WW. biskupa przemyskiego obrządku greckiego Śnigurskiego i opata żółkiewskiego, proboszcza infułata kapituły lwowskiej obrządku łacińskiego Hofmanna [...], konsekrował mianowanego [...] arcybiskupem lwowskim obrządku ormiańskiego J.X. Samuela Stefanowicza”.

DE STRACHWITZ Jan Maurycy – Kraków, 17 V 1761 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1761 nr 21 (z 27 V 1761) – *Suplement*, s. [4]: „Z Krakowa, dn. 18 V. W niedzielę przeszłą, w kościele Panny Maryi, poświęcony jest na biskupstwo Tiberiadis, czyli Genezarret, Jmć X. de Strachuite, dziekan i sufragan wrocławski. Obrządek ten sprawował Jmć X. Podkański, biskup patareński, sufragan krakowski, przy asystencji Ichmościów XX. Kiełczewskiego, sufragana chełmskiego, i Łopackiego, infułata i archiprezbitera kościoła wspomnianego, miejsce trzeciego biskupa, za dozwoleńiem Stolicy Świętej, zastępującego”.

STRASZYŃSKI Paweł – Warszawa, 8 I 1837 • „Kurier Warszawski” R. 1837 nr 8 (z 9 I 1837), s. 33: „O godzinie 10-tej rano, wczoraj, w kościele metropolitalnym św. Jana [w Warszawie], rozpoczął się obrzęd konsekracji J.W. J.X. Pawła Straszyńskiego na biskupa diecezji augustowskiej [...]. Obrzęd ten, rzadki w Kościele katolickim, odbył J.W. J.X. Pawłowski, biskup płocki. Asystentami konsekrowanemu byli JJ.WW. J.XX. Wojakowski, biskup sufragan diecezji lubelskiej, i Plejewski, biskup sufragan diecezji płockiej.

[...] W południe skończył się święty obrzęd i nowy pasterz [wszystkim] pobożnym, napełniającym cały święty przybytek, pobłogosławił”.

STUPNICKI Jan – Lwów, 20 X 1872 • „Gazeta Lwowska” R. 1872 nr 245 (z 22 X 1872), s. 1458: „Przedwczoraj odbyła się w kościele archikatedralnym obrządku grecko-katolickiego [we Lwowie] uroczystość konsekracji nowego biskupa przemyskiego ks. J. Stupnickiego”.

SYMON Franciszek Albin – Sankt Petersburg, 27 III [15 III st.st.] 1892 • „Przegląd Katolicki” R. 1892 nr 14 (z 26 III/7 IV 1892), s. 219: „Dnia 27 III odbyła się w kościele św. Katarzyny [w Sankt Petersburgu] konsekracja sufragana mohylewskiego ks. F.A. Simona [*sic!*], rektora Akademii miejscowej [...]. Konsekratorem był ks. biskup kujawsko-kaliski A. Bereśniewicz, współkonsekratorami zaś ks. biskup płocki M. Nowodworski i ks. biskup L. Zdanowicz”. • „Przegląd Kościelny” R. 1892 (półrocze I), s. 355–356: „W niedzielę 15/27 III br. odbyło się w Petersburgu wręczenie paliusza ks. metropolicie Kozłowskiemu. [...] Po wręczeniu paliusza [miała miejsce] konsekracja ks. biskupa Symona, który otrzymał noszony niegdyś przez uczonego Albertrandego tytuł biskupa zenopolitańskiego. Konsekracji dopełnił ks. biskup Beresniewicz w asystencji biskupów Nowodworskiego i Zdanowicza”.

SZAJOWSKI Kasper – Skierniewice, 19 V 1782 • „Gazeta Warszawska” R. 1782 nr 42 (z 25 V 1782) – *Suplement*, s. [1]: „Ze Skierniewic, dnia 19 V. Xiążę Jmć prymas [...], ustanowiwszy w mieście Łowiczu, ku pożytkowi duchowemu rozległej archidiecezji, drugą sufraganię, [...] widział na dniu dzisiejszym [...] odprawioną w tutejszym kościele konsekrację Jmci X. Szajowskiego, biskupa larandeńskiego, sufragana łowickiego, który odebrał to poświęcenie z rąk Jmci X. Garnysza, biskupa chełmskiego, przy asystencji Ichmościów XX. Dembowskiego, koadiutora kamienieckiego, i Przedwojewskiego, bolineńskiego, biskupów”.

SZEMBEK Józef Eustachy – Lidzbark Warmiński, 31 III 1737 • „Kurier Polski” R. 1737 nr XIV, s. [3]: „Z Warszawy, dn. 4 IV. Akt konsekracji Jmci X. Szembeka, biskupa chełmskiego, przez Xiążęcia Jmci biskupa warmińskiego, w Helsberku w przeszłą niedzielę odprawowany być miał”.

SZEPTYCKI Andrzej Roman – Lwów, 17 IX 1899 • „Gazeta Lwowska” R. 1899 nr 213 (z 19 IX 1899), s. 4: „Z wielką uroczystością odbył się 17 IX akt konsekracji ks. Andrzeja Szeptyckiego, [z] Zakonu OO. Bazylianów, na biskupa stanisławowskiego, w cerkwi archikatedralnej św. Jura [we Lwowie]. [...] Rozpoczęła się [ta] uroczystość o godzinie 9-ej z rana, ściśle według ceremoniału. O tej porze wyszedł z pałacu metropolitalnego konsekrator, ks. metropolita Kuiłowski, z asystującymi mu współkonsekratorami: ks. biskupem Czechowiczem i ks. biskupem Weberem oraz asystującymi gośćmi: ks. arcybiskupem Morawskim, ks. arcybiskupem Hryniewickim i ks. biskupem sufraganem przemyskim Pelczarem [...]. Uroczystość zakończono o godzinie 12-ej w południe”. • „Gazeta Kościelna” R. 1899 nr 38 (z 21 IX 1899), s. 303: „Przy konsekracji ks. biskupa Szeptyckiego [...] czterech biskupów łańskich i jeden ormiański towarzy-

szyło dwom ruskim władcykom przy wkładaniu rąk na elekta, a cała jego rodzina, do łacińskiego obrządku należąca, uczestniczyła ze wzruszeniem w ceremonii, która Szeptyckim, fundatorom św. Jura, dała czwartego już biskupa”.

SZEPTYCKI Atanazy – Włodzimirz Wołyński, 19 IX [8 IX st.st.] 1762 • „Kurier Warszawski” R. 1762 nr 79 (z 2 X 1762), s. [2]: „Z Włodzimirza. Dnia 19 IX, to jest w dzień Narodzenia Matki Boskiej według kalendarza juliańskiego, odprawił się tu akt konsekracji Jmci X. Atanazego na Szeptycach Szeptyckiego, opata kaniowskiego, na biskupstwo przemyskie, sanockie i samborskie przez Jmci X. Filipa Felicjana Wołodkiewicza, arcybiskupa metropolity kijowskiego i całej Rusi, a biskupa włodzimierskiego i brzeskiego litewskiego, w asystencji Jmci X. Leona Ludwika Szptyckiego, lwowskiego, halickiego i kamienieckiego biskupa, i Jmci X. Adama Orańskiego, biskupa belineńskiego, sufragana kamienieckiego, uczyniony”.

SZEPTYCKI Hieronim Antoni – Lwów, [16?] X 1739 • „Kurier Polski” R. 1739 nr CXLV, s. [2]: „Ze Lwowa, dn. 16 X. Odprawiła się tu konsekracja Jmci X. Szeptyckiego, sufragana łuckiego. Konsekratorem był Jmć X. [biskup] kamieniecki, której [to] konsekracji *assistebant* Jmć X. episkop łucki i Jmć X. koadiutor ormiański”.

SZEMBEK Krzysztof Hilary – Kobyłka, 29 IX 1767 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1767 nr 79 (z 3 X 1767), s. [1]: „Xiążę Jmć biskup krakowski, w asystencji Ichmościów XX. Riaucoura, ptolemadejskiego, i Ossolińskiego, koadiutora bakońskiego, biskupów, dnia 29. miesiąca przeszłego, w kościele PP. Sakramentek tutejszych [w Warszawie], konsekrował Jmci X. Prokopowicza, Zakonu św. Benedykta, na opactwo klaustralne sieciechowskie. Podobnaż na tymże samym dniu w Kobyłce, o mil dwie stąd, odprawiła się konsekracja Jmci X. Szembeka, kanclerza gnieźnieńskiego, proboszcza płockiego, xiążęcia sieluńskiego, archidiakona warszawskiego, na koadiutorię biskupstwa chełmińskiego, przez Jmci X. biskupa kijowskiego, któremu do tego aktu asystowali Ichmościowie XX. Bajer, chełmiński, i Hilzen, przeszły smoleński, biskupi”.

SZYJKOWSKI Jan – Janów Podlaski, 26 V 1776 • „Gazeta Warszawska” R. 1776 nr 45 (z 5 VI 1776), s. [2]: „Jmć X. Turski, biskup łucki i brzeski, [...] konsekrował w przeszłą niedzielę, w kolegiacie swojej janowskiej, na biskupstwo synopeńskie Jmci X. Szyjkowskiego, scholastyka katedralnego łuckiego; asystentami byli JJ. XX. Ossoliński, biskup kijowski, i Sosnowski, biskup aretuzjański, sufragan inflancki”.

SZYMAŃSKI Beniamin Piotr – Warszawa, 1 II 1857 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1857, t. XXXII, s. 340–342: „Obrzęd konsekracji J.W. ks. Beniamina Szymańskiego na biskupa podlaskiej diecezji dopełnionym został w kościele Św. Krzyża na Krakowskim Przedmieściu [w Warszawie] w dniu 1 II. [...] Konsekracji dopełnił arcybiskup metropolita warszawski w asystencji JJ.WW. biskupów rodopolitańskiego, hr. Łubieńskiego, i bełzkiego Teraszkiewicza”.

SZYMONOWICZ Grzegorz Michał – Lwów, 5 VII 1857 • „Gazeta Lwowska” R. 1857 nr 151 (z 6 VII 1857), s. 601: „Lwów, dn. 5 VII. Dziś obchodzono wielką uroczystość w lwowskiej archikatedrze obrządku łacińskiego. Ks. Grzegorz Szymonowicz, nominat-

-biskup z prawem następstwa na arcybiskupstwo diecezji obrządku ormiańskiego w Galicji, przyjmował konsekrację biskupią z rąk arcybiskupa obrządku łacińskiego Łukasza Baranieckiego”.

TOCZYŁOWSKI Piotr Aleksander – Wilno, 29 XII 1782 [zob. wyżej **Gzowski Franciszek**]

TOMASZEWSKI Walenty – Warszawa, 15 I 1837 • „Kurier Warszawski” R. 1837 nr 15 (z 16 I 1837), s. 69: „W dniu wczorajszym, [...] w kościele archikatedralnym [w Warszawie], [...] nastąpił obrzęd konsekracji J.W. J.X. Tomaszewskiego na biskupa kaliskiego. Konsekratorem był J.W. J.X. arcybiskup warszawski Choromański, asystentami J.W. J.X. Wojakowski, biskup sufragana lubelski, i J.W. J.X. Plejewski, biskup sufragana diecezji płockiej”.

TURSKI Feliks Paweł – Torczyn, 16 VI 1765 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1765 nr 52 (z 29 VI 1765), s. [2]–[3]: „Z Łucka, dn. 19 VI. Odprawiła się w przeszłą *immediate* niedzielę, w Torczynie, w mieście rezydencjalnym Jmci X. Wołłowicza, biskupa łuckiego, [...] w kościele tamecznym parochialnym, konsekracja Jmci X. Turskiego na biskupstwo chełmskie, przez tegoż Jaśnie Wielmożnego pasterza naszego, a stryja [*sic!*] *neo-consecrati*, przy asystencji Ichmościów XX. Olędzkiego, kijowskiego, i Orańskiego, kamienieckiego, sufraganów”.

TWAROWSKI Józef – Janów Podlaski, 21 XII 1857 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1857, t. 1 (n.s.), s. 97: „W dniu 21 XII roku zeszłego odbyła się w Janowie Podlaskim konsekracja J.W. Józefa Twarowskiego na biskupa mezoneńskiego *in partibus infidelium* i na sufragana podlaskiego. Konsekratorem był J.W. ks. Beniamin Szymański, biskup podlaski, asystentami zaś J.W. biskup kujawsko-kaliski ks. Marszewski i nowo konsekrowany sufragana lubelski J.W. ks. Baranowski”.

TYSZKIEWICZ Antoni Dominik – Wilno, 11 X 1739 • „Kurier Polski” R. 1739 nr CXLVI, s. [2]: „Z Wilna, dn. 18 X. W przeszłą niedzielę odprawiła się konsekracja Jmci X. Tyszkiewiczza, biskupa meniteńskiego, sufragana kijowskiego, sekretarza Wielkiego Księstwa Litewskiego [...]. Konsekratorem był Jmć X. biskup wileński, *assistentes* zaś Ichmościowie XX. wileński i żmudzki sufragani”.

WALKNOWSKI Władysław – Warszawa, 26 II 1769 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1769 nr 17 (z 1 III 1769) – *Suplement*, s. [4]: „Dnia 26. miesiąca dopiero zeszłego uroczysta w kościele PP. Wizytek tutejszych [w Warszawie], przy licznyim państwa zgromadzeniu, odprawiła się konsekracja Jmci X. Walknowskiego na sufraganię poznańską”.

WARTERESIEWICZ Kajetan Augustyn – Lwów, 16 VII 1820 • „Gazeta Lwowska” R. 1820 nr 92 (z 9 VIII 1820), s. 371: „Ze Lwowa. Mianowany od Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości najjaśniejszego monarchy naszego arcybiskupem lwowskim obrządku ormiańskiego J.W. J.X. Kajetan Warteresiewicz, konsekrowany został dnia 16 VII przez J.W. J.X. Andrzeja hrabiego Ankwicza, arcybiskupa lwowskiego obrządku łacińskiego i prymasa Królestwa Galicji i Lodomerii, w przytomności licznego

zgromadzenia ze wszystkich stanów, w kościele metropolitalnym lwowskim obrządku łacińskiego. Po konsekracji J.W. konsekратор włożył *pallium* na nowo konsekrowanego arcybiskupa, który 23 VII do kościoła swego metropolitalnego uroczyste był wprowadzony”.

WAŻYŃSKI Porfiry (Porfirion) – Warszawa, 26 IX 1790 [zob. wyżej **BULHAK Jozafat**]

WEBER Józef – Lwów, 29 XII 1896 • „Gazeta Kościelna” R. 1896 nr 1 (z 2 I 1896), s. 8–9: „Konsekracja ks. dr. Józefa Wezera, kanonika kapituły lwowskiej, na biskupa sufragana archidiecezji [lwowskiej], odbyła się w niedzielę 29. zeszłego miesiąca [...]. Aktu dopełnił ks. arcybiskup Seweryn Morawski w asystencji księży arcybiskupów Isakowicza i Hryniewickiego”.

WĘŻYK Walenty – Łowicz, 17 VI 1753 • „Kurier Polski” R. 1753 nr DCCCLXXV, s. [2]: „Z Łowicza, dn. 18 VI, donoszą, że tam w dzień Świętej Trójcy, w kościele kolegiaty łowickiej, odprawił się akt konsekracji na biskupstwo chełmskie Jmci X. Wężyka. *Neo consecrata* konsekwował Xiążę Jmć prymas *in assistentia* Ichmościów XX. Dobińskiego, gnieźnieńskiego, i Krasieńskiego, chełmskiego, sufraganów”.

WIELEWIEJSKI (WIELEWIEJSKI) Łukasz Krzysztof – Rzym, 26 IX 1726 • „Diario Ordinario” R. 1726 nr 1430 (z 5 X 1726), s. 3: „Roma, in data degli 26. Settembre. [...] La Santità di Nostro Signore, Domenica mattina, nella Cappella Paolina del Quirinale, consagrò in vescovo di Troia Monsignor Giovanni Pietro Faccogli, ed in vescovo di Cambrisopoli Monsignor Luca Cristoforo Wielewieski; e furono gli assistenti, Monsignor Finy, arcivescovo di Damasco, e Monsignor Santa Maria, vescovo di Cirene”.

WIELOGŁOWSKI Hieronim – Kraków, 28 VI 1761 • „Kurier Warszawski” R. 1761 nr 29 (z 18 VII 1761), s. [1]–[2]: „Z Krakowa, dn. 28 VI. W kościele OO. Trynitarzy poświęcony jest na biskupstwo bendeńskie Jmć X. Hieronim Wielogłowski, dziekan i sufragan przemyski, scholastyk krakowski, kustosz koronny. Obrządek ten sprawował Jmć X. Wodzicki, biskup przemyski, podkanclerzy koronny, przy asystencji Ichmościów XX. Podkańskiego, krakowskiego, i Kielczewskiego, chełmskiego, sufraganów”.

WIERZBOWSKI Piotr Paweł – Sankt Petersburg, 6 X [24 IX st.st.] 1872 • „Przegląd Katolicki” R. 1872 nr 43 (z 12/24 X 1872), s. 682: „Z Petersburga. W dniu 6 X odbyła się w tutejszej stolicy, w kościele św. Katarzyny, konsekracja J.W. ks. Piotra Pawła Wierzbowskiego na biskupa diecezji sejneńskiej, czyli augustowskiej. Konsekwatorem był J.W. ks. Antoni Fijałkowski, arcybiskup mohylewski, w asystencji J.W. Jerzego Iwaszkiewicza, biskupa antedoniańskiego, J.W. Aleksandra Gintowtta, biskupa helenopolitańskiego, sufragana płockiego, i J.W. Tomasza Kulińskiego, biskupa satałskiego, wikariusza apostolskiego w diecezji kielecko-krakowskiej”. [Zob. także wyżej **KULIŃSKI Tomasz Teofil**]

WIERZCHLEJSKI Franciszek Ksawery – Lwów, 4 X 1846 • „Gazeta Lwowska” R. 1846 nr 116 (z 6 X 1846), s. 660: „W niedzielę 4 bm. odbyła się w kościele archikatedralnym obrządku łacińskiego [we Lwowie] wielka i ważna uroczystość kościelna [...]

poświęcenia księdza kanonika Wierzchlejskiego na biskupa przemyskiego obrządku łacińskiego. Poświęcającymi byli arcybiskup ormiański Stefanowicz, biskup Gutkowski i biskup obrządku grecko-katolickiego Jachimowicz, do których – obok innych asystentów – należeli także infułat lwowski, kanonik Ostrawski, i infułat przemyski, kanonik Komarnicki”.

WNOROWSKI Kazimierz Józef – Sankt Petersburg, 8 V [20 V st.st.] 1883 [zob. wyżej **SOTKIEWICZ Antoni Franciszek**]

WODZICKI Michał – Warszawa, 12 IV 1761 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1761 nr 15 (z 15 IV 1761) – *Suplement*, s. [4]: „Po długich uwagach i życzeniu swoich przyjaciół i diecezjan, Jmć X. podkanclerzy koronny na ostatek postanowił święcić się na biskupstwo przemyskie. Jakoż ten akt zwyczajnym obrządkiem w kościele PP. Sakramentek [w Warszawie] w przeszłą niedzielę odprawił się, tak jednak rano, że z państwa tu przytomnego niektórzy niemal na sam koniec, a inni po zakończonych ceremoniach przybyli. Konsekratorem był Jmć X. biskup kijowski przy asystencji Ichmościów XX. sekretarza wielkiego koronnego i sufragana płockiego”.

WODZIŃSKI (WODZYŃSKI) Gabriel – Wilno, 24 VI 1759 • „Kurier Polski” R. 1759 nr XXVIII, s. [3]: „Z Wilna, dn. 2 VII. Dnia 24 VI odprawiła się w kościele katedralnym tutejszym konsekracja na biskupstwo tebasteńskie Jmci X. Wodzińskiego, koadiutora smoleńskiego. Konsekratorem był Jmć X. Horain, sufragan żmudzki, asystowali Ichmościowie XX. Żółkowski, wileński, [i] Zienkowicz, białoruski, sufragani”.

WOJTAROWICZ Józef Grzegorz – Przemyśl, 22 XI 1840 • „Przyjaciel Chrześcijańskiej Prawdy” R. 1840, z. 3, s. 158–160: „W ostatnią niedzielę po Zielonych Świątkach, to jest dnia 22 XI, mieliśmy tu w Przemyślu rzadką uroczystość kościelną. J.W. X. Wojtarowicz, nominowany biskup tarnowski, odebrał wyświęcenie biskupie przez J.W. X. Zachariaszewicza, biskupa przemyskiego, w asystencji J.W. X. Snigurskiego, biskupa przemyskiego obrządku grecko-katolickiego, i W.X. Janikowskiego, dziekana kapituły tarnowskiej, wskutek dyspensy papieskiej do tej asystencji upoważnionego”.

WOJKIEWICZ Adam – Sankt Petersburg, 23 I [11 I st.st.] 1853 • „Pamiętnik Religijno-Moralny” R. 1853, t. XXIV, s. 328: „W dniu 11 I br. w kościele parafialnym św. Katarzyny w Petersburgu odbył się obrzęd poświęcenia najłaskawiej mianowanego biskupem mińskim J.W. ks. Adama Wojtkiewicza. Konsekratorem był J.W. ks. Ignacy Hołowiński, arcybiskup mohylewski, metropolita wszech w Cesarstwie Rosyjskim rzymsko-katolickich kościołów; biskupami współkonsekratorami byli: wileński J.W. ks. Wacław Żyliński i tyraspolski J.W. ks. Ferdynand Kahn”.

WOLICKI Cyprian Kazimierz – Wolbórz, 15 VI 1766 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1766 nr 51 (z 25 VI 1766) – *Suplement*, s. [3]–[4]: „Z Wolborza, dn. 15 VI. [...] Jmć X. biskup kujawski uznał nagłą potrzebę kreacji nowego sufragana gdańskiego [...] i nominował Jmci X. Wolickiego, proboszcza katedralnego kujawskiego i oficjała gdańskiego. A gdy [...] nadeszła temuż z Rzymu ekspedycja, zaproszeni [zostali] od Jmci X. biskupa kujawskiego Ichmościowie XX. biskupi Koziorowski, adratyński, i Dembo-

wski, sufragan kujawski, w przytomności których [...] dopełnił na dniu dzisiejszym ceremonii konsekracji wyż rzeczonego Jmci X. sufragana”.

WOLICKI Teofil – Poznań, 17 V 1829 • „Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego” R. 1829 nr 40 (z 20 V 1829), s. 505–509: „Z Poznania, dn. 18 V. [...] Dzień wczorajszy był ważnym dniem poświęcenia J.W. J.X. Teofila Wolickiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego. [...] Mszę św. wielką celebrował *in pontificalibus* J.W. J.X. Siemieński, biskup cyreneński, konsekurator, którego asystentami byli prałaci infułaci WW. JJ.XX. Ostaszewski, opat XX. Benedyktynów klasztoru lubińskiego, i Markowski, opat XX. Kanoników Regularnych klasztoru trzemeszeńskiego”.

WOŁCZACKI Walenty – Warszawa, 21 VIII 1774 • „Gazeta Warszawska” R. 1774 nr 68 (z 24 VIII 1774), s. [2]: „W przeszłą niedzielę, w uroczystość św. Jacka, patrona Korony Polskiej, Jmć X. nuncjusz Stolicy Apostolskiej mszę św. biskupim obrzędkiem śpiewał w kościele XX. Dominikanów na Nowym Mieście [w Warszawie]; który oraz w tymże kościele, współ z Ichmościami XX. chełmskim i smoleńskim biskupami, w przytomności wielu państwa, konsekrował na biskupstwo tomassyńskie Jmci X. Walentego Wołczackiego Zakonu Kaznodziejskiego”.

WOŁOWICZ Andrzej – Kalisz, 4 VII 1819 • „Gazeta Warszawska” R. 1819 nr 56 (z 13 VII 1819) – *Dodatek*, s. 1361–1362: „Z Kalisza, dn. 6 VII. Dzień 4 bm. był prawdziwie dla Kalisza uroczystym, odbyła się albowiem w nim konsekracja pierwszego biskupa diecezji kaliskiej, J.W. Wołowicza [...]. Obrządek konsekrateura sprawował J.W. biskup podlaski Lewiński, asystentami byli biskupi sufragani Ostrowski i Raczyński”.

WOŁOWICZ Antoni Erazm – Warszawa, 8 VI 1755 • „Kurier Polski” R. 1755 nr XCIX, s. [1]: „Z Warszawy, dn. 11 VI. W przeszłą niedzielę, w kolegiacie tutejszej [...], Jmci X. Wołowicza, biskupa łuckiego, kanclerza Królowej Jejmości, z zwykłymi ceremoniami odprawiła się konsekracja, którego Jmć X. Tyszkiewicz, biskup żmudzki, był konsekrateorem, z Ichmościami XX. Załuskim, drezdeńskim, sufraganem plocki, i Reokorum [*sic!*], ptolemadeyskim, biskupami”.

WORONICZ Jan Paweł – Warszawa, 8 V 1816 • „Gazeta Krakowska” R. 1816 nr 40 (z 19 V 1816), s. 600–601: „Z Warszawy, dn. 11 V. W dzień uroczysty św. Stanisława, tj. w dniu 8 V [...], odprawił konsekrację na biskupstwo krakowskie [...] biskup Jan Paweł Woronicz, w kościele katedralnym tutejszym św. Jana [...]. Urząd konsekrateura sprawował J.W. Gołaszewski, biskup wigierski, senator, współkonsekrateurami zaś [byli] J.W.W. Remigiusz Zambrzycki, biskup dardaneński, i Feliks Lewiński, biskup sufragan kujawski”.

WYKOWSKI Stanisław – Warszawa, 2 XII 1770 • „Wiadomości Warszawskie” R. 1770 nr 97 (z 5 XII 1770) – *Suplement*, s. [4]: „W przeszłą niedzielę u XX. Misjonarzew tutejszych [w Warszawie] uroczysta odprawiła się konsekracja Jmci X. Wykowskiego, sufragana przemyskiego, na biskupstwo dyokleńskie, przez Jmci X. biskupa poznańskiego, konsekrateura, tudzież Ichmościów XX. Szembeka, koadiutora chełmińskiego, i Hylzena, przeszłego biskupa smoleńskiego, biskupów konkonssekrateurów”.

WYŻYCKI Mikołaj Ignacy – Wschowa, 7 VII 1737 • „Kurier Polski” R. 1737 nr XXIX, s. [4]: „Z Poznania, dn. 12 VII. W przeszłą niedzielę akt konsekracji Jmci X. Wyżyckiego na arcybiskupstwo lwowskie odprawił się [we Wschowie] *in praesentia* Króla Jegomości. Konsekratorem był Xiążę Jmć biskup krakowski, *in assistentia* Ichmościów XX. biskupów łuckiego, płockiego i kamienieckiego”.

ZACHARIASIEWICZ Franciszek Ksawery – Lwów, 24 IV 1836 • „Gazeta Krakowska” R. 1836 nr 99 (z 30 IV 1836), s. 400: „Ze Lwowa, dn. 26 IV. J.W. J.X. Franciszek Ksawery Zacharyasiewicz, wysłużony profesor historii kościelnej w Uniwersytecie Lwowskim i dyrektor gimnazjów, jako też zakładu teologicznego naukowego, kustosz archikatedralny kapituły lwowskiej i C.K. radca gubernialny, przez Najjaśniejszego Pana biskupem Tarnowa mianowany, przyjął poświęcenie biskupie dnia 24 bm., który to obrzęd ze zwykłymi uroczystościami sprawował w tutejszym kościele archikatedralnym J.W. J.X. Franciszek de Paula Pisztek, arcybiskup lwowski obrządku łacińskiego i prymas Królestwa Galicji, przy asystencji J.X. Lewickiego, metropolity halickiego i arcybiskupa lwowskiego obrządku greckiego, tudzież J.X. Stefanowicza, arcybiskupa ormiańskiego”.

ZALUSKI Józef Andrzej – Warszawa, 4 XI 1759 • „Kurier Polski” R. 1759 nr XLV, s. [1]: „Z Warszawy, dn. 7 XI. W niedzielę przeszłą [...] Jego Królewska Mość w Kaplicy Pałacowej [...] był przytomny w licznym zgromadzeniu państwa konsekracji Jmci X. biskupa kijowskiego, którą Xiążę Jmć biskup krakowski w asystencji Ichmościów XX. biskupów kujawskiego i sufragana płockiego odprawił”.

ZALUSKI Marcin – Warszawa, 7 IX 1732 • „Diario Ordinario” R. 1732 nr 2375 (z 22 X 1732), s. 5: „Il di 7. del corrente [mese Settembre] il segretario della Corona signor Zaluski fu da Monsignor Paolucci, nunzio pontificio, consagrato in vescovo suffraganeo di Plocco; avendo aggiunti per assistenti li vescovi di Plocco e di Luceoria. Qual funzione fu fatta con molta solennità, e coll’assistenza de’ principali magnati del Regno qui esistenti”. • „Kurier Polski” R. 1732 nr CXLII, s. 213: „Die 7. Septembris, w kolegiacie tutejszej [w Warszawie], była konsekracja Jmci X. sekretarza koronnego na sufraganię płocką. *Consecrans* był Jmć X. nuncjusz [apostolski], *assistantes* Ichmościowie XX. płocki i łucki biskupi”.

ZDANOWICZ Ludwik – Sankt Petersburg, 11 V [29 IV st.st.] 1890 • „Przegląd Katolicki” R. 1890 nr 21 (z 10/22 V 1890), s. 328: „W niedzielę dn. 11 V odbyła się w Petersburgu, w kościele św. Katarzyny przy klasztorze OO. Dominikanów, konsekracja ks. Ludwika Zdanowicza na biskupa tytularnego Dionizjady. Konsekratorem był ks. Aleksander Bereśniewicz, biskup kujawsko-kaliski, w asystencji biskupów: Baranowskiego, sufragana kowieńskiego, i Zerra, tyraspolskiego”. [Zob. także wyżej **JACZEWSKI Franciszek**]

ZERR Antoni Jan – Sankt Petersburg, 3 VI [22 V st.st.] 1883 [zob. wyżej **PALLULON Mieczysław Leonard**]

ZGLENICKI Franciszek Ksawery – Kraków, 12 XII 1824 • „Gazeta Krakowska” R. 1824 nr 100 (z 15 XII 1824) – *Dodatek*, s. 2103–2106: „Na dniu 12 XII, w III niedzielę Adwentu, w starożytniej bazylice katedralnej w Zamku odprawiło się uroczyste po-

święcenie na biskupa gortyneńskiego J.W. Franciszka Xawerego Zglenickiego, prałata archidiacona i sufragana krakowskiego. [...] Jako konsekратор [wystąpił] J.W. pasterz diecezji [krakowskiej], zaś na współkonsekratorów zaproszeni [zostali] J.WW. Grzegorz Ziegler, biskup tyniecki, i Tomasz Nowiński, biskup biblyjski, generał zgromadzenia miechowskiego [bożogrobców]”.

ZIENKOWICZ Tomasz – Wilno, 9 XI 1755 • „Kurier Polski” R. 1755 nr CXXII, s. [2]–[3]: „Z Wilna, dn. 10 XI. Dnia wczorajszego, w kościele katedralnym wileńskim, odprawiła się Jmci X. Zienkowicza, pisarza Wielkiego Księstwa Litewskiego, kustosza wileńskiego, konsekracja na biskupstwo ariopolitańskie, którego konsekrował Jmć X. biskup żmudzki *in assistentia* Ichmościów XX. biskupów allalieńskiego i hiroeńskiego, w przytomności Jmci X. biskupa wileńskiego”.

ZOTTMAN Franciszek Alojzy – Sankt Petersburg, 23 VI [11 VI st.st.] 1872 [zob. wyżej **KULIŃSKI Tomasz Teofil**]

ZWIEROWICZ Stefan Aleksander – Sankt Petersburg, 28 XI [16 XI st.st.] 1897 • „Przegląd Katolicki” R. 1897 nr 49 (z 27 XI/9 XII 1897), s. 779: „Petersburg, dn. 29 XI. Odbyła się dzisiaj konsekracja ks. Stefana Aleksandra Zwierowicza, biskupa wileńskiego. Świętego obrzędu dopełnił ks. Mieczysław Pallulon, biskup żmudzki, przy współudziale ks. Antoniego Baranowskiego, biskupa diecezji sejneńskiej, i ks. Bolesława Kłopotowskiego, biskupa eleuteropolitańskiego”.

ŻÓŁKOWSKI Antoni – Wilno, 21 II 1745 • „Kurier Polski” R. 1745 nr CCCCXXXI, s. [2]: „Z Wilna, dn. 26 II 1745. Jmć X. Żółkowski, sufragan białoruski, poświęcony jest 21. *praesentis* na biskupstwo alalieńskie od Jmci X. biskupa wileńskiego, *assistantibus Illustrissimis Samogitiensi et Livoniensi episcopis*”.

EXCERPTS FROM THE EIGHTEENTH- AND NINETEENTH-CENTURY
PERIODICAL PRESS ON THE TOPIC OF THE ORDINATION
OF CATHOLIC BISHOPS IN THE HISTORICAL TERRITORIES OF POLAND

SUMMARY

Old press is a priceless source of information of various quality about a broad spectrum of realities of the life of past generations. This concerns also the religious life, including events in the biographies of members of the Church elites whose most prominent group was the episcopate. This is why facts connected with the *curricula vitarum* of particular bishops were often described in the Polish periodical press. The ordination of a bishop was a very important event, when a new member of the episcopate became a rightful successor of the Apostles. As such ceremonies were at the same time spectacular, had a rich liturgical arrangement and gathered many distinguished participants, they were an attractive topic for press coverage whose levels of accuracy, though, remained varied.

It is not the purpose of the author of this paper to display the aforementioned multifacetedness of the press coverage of the ordinations of the bishops, but to provide a *sui generis* set of basic information about those events. In order to make the most of such testimonies by drawing from the variety of information contained in them further conclusions that may be interesting to particular researchers, one must first know where (if at all) adequate coverage is present in the press contemporary with these events. The current state of knowledge in Poland in this respect is definitely unsatisfactory. This publication is a step in the direction of positive change.

It contains information about the ordination of altogether 215 members of the Catholic episcopate of three rites (Latin, Greek-Uniate and Armenian) in the territory of Poland between 1726 and 1900, in the form of quasi-registers. Arranged in alphabetical order (by the surnames of the ordained), they contain the date and the place of each event, the names of the consecrator and the co-consecrators and, above all, a bibliographical record that directs the inquirer to a particular article. Provided with adequate indications, subsequent researchers will be able to start analyzing problems interesting to them and connected with this subject, already without spending time and effort in searching for adequate testimonies in the periodical press.